Birlik

10

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ BİRLEŞİN!

23 NİSAN 1979

FİYATI 10 TL.

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Merkez Organı

TAKRİRİ SÜKUN ÖZLEMLERİNE GEÇİT YOK

TSİP'İN «DEMOKRATİK HAK VE ÖZGÜRLÜKLER» TOPLANTILARI SÜRÜYOR

Boğazlayan toplantısından bir görünüş.

BOĞAZLIYAN

Boğazlıyan «Nuray Sinemasında yapılan TSİP «DEMOKRATİK HAK VE ÖZGÜRLÜKLER» toplantısına bini aşkın işçi ve emekçi katıldı. Çok sayıda partilinin de katıldığı toplantıyı, ilçe başkanı Mustafa Dalbudak yaptığı bir konuşmayla açtı.

Dalbudak, konuşmasında, MC'nin iktidardan uzaklaştırılmasının ardından 15 aydan fazla bir zaman geçmiş olmasına rağmen emekçilerin hiç bir sorununa çare bulunamadığını belirtti ve sosyal demokrat hükümetin, sermaye çevreleri adına işçi ve emekçi haklarını daha da kısıtlama yolunu seçtiğini söyledi.

Sosyalist Gençler Birliği ilçe sekreteri Ahmet Karaoğlu ise demokrasi mücadelesi içinde gençliğin önemli bir yeri olduğuna değinerek, işçi ve emekçi haklarının korunması için verilen mücadele içinde ve bunun bir parçası olarak gençlik kitlesinin taleplerini sonuna kadar savunacaklarını belirterek, bunun gençliğe ivedi örgütlenme görevleri yüklediğini söyledi.

TSİP MYK üyesi VELİ GÜRCAN

Toplantıda konuşan TSİP Merkez Yürütme Kurulu üyesi Veli Gürcan, tüm emekçi kitlelerin ve özellikle demokratik mücadelenin bir dönemeçte olduğuna işaret etti ve daha sonra şunları söyledi:

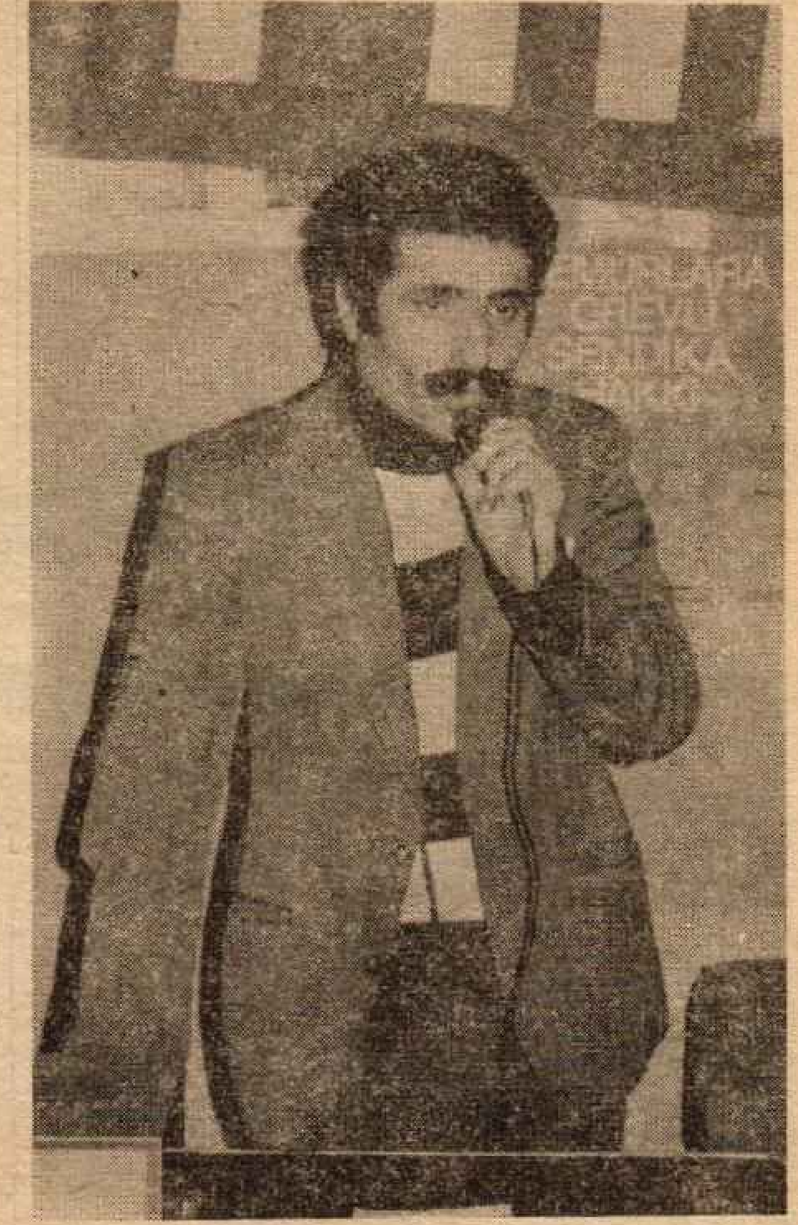
«Demokrasi güçlerinin birliği, sosyalist hareketin birliği, işçi hareketinin birliği... kısacası, emekçi sınıfların mücadelesi açısından ne kadar olumluluk varsa öne çıkarmak, antifaşist güçlerin birlikteliğini sağlayıp faşist diktatörlük özlemlerini bertaraf etmek, en acil görevlerimiz arasındadır. Bu, emekçi halk hareketini mücadelesini yokuşa süren, sınıf güçlerimizi bölüp parçalayan ve topyekûn mücadelemizi zaafa uğratan her türden gurupçuluğun, yılgınlığın, mücadele kaçaklığının üzerine gitmemizi de gerekli kılıyor. Bugün kitlelerin acil demokratik talepleri karşısında hareketsiz kalarak faşist saldırganlığın ve gericiliğin işini kolaylaştıranlar, yarın mücadelenin daha ileri aşamalarında kime, hangi güveni verebilirler?»

Toplantıda Sosyalist Gençler Birliği korosu ve halk ozanları çeşitli sanat gösterilerinde bulunmuşlar, türküler okumuşlardır.

nin gericiliğe verdiği cüretten, sağladığı olanaktan başka bir şey değildir.

Emekçi halk güçlerimiz gericiliğin koyulaşan provokasyonları altında ve genel bir saldırıyla ezilmek istenmektedir. Sıkıyönetimin bugüne kadarki uygulamalarını yetersiz bulan tekelci güçler, emekçiler üzerindeki baskıların daha da koyulaştırılmasını talep ediyorlar. 'Bölücülük' edebiyatıyla demokratik hak ve özgürlüklerimize karşı yeni ve caniyane plânlarını tezgâhlamak istiyorlar.

Buna karşılık demokrasi güçleri hazırlıksız yakalanmamak, egemen güçlerin oyunlarına gelmemek için, demokrasi mücadelesini asla bir kenara bırakmadan, eldeki mevzileri terketmeden mücadelesini sürdürmeli, bu mücadeleyi, güçlerini birleştirmek suretiyle pekiştirmelidir.»

Toplantıya Çağdaş Hukukçular Derneği Zonguldak Şubesi, Zonguldak - Kastamonu - Çankırı Tabip Odası, Genç - Öncü derneği Zonguldak Şubesi, Barış ve Demokratik Haklar Derneği Genel Başkanı, Bartın - Akbaş Köyü Tüketim ve Pazarlama Kooperatifi başarı dileğinde bulunan mesajlar gönderdiler.

ZONGULDAK'TA KAHVE TOPLANTILARI

Öte yandan TSİP Zonguldak il örgütü, kentin çeşitli mahallelerinde düzenlediği kahve toplantılarıyla da, içinde bulunduğumuz koşullardaki görevlerimize ilişkin Parti politikalarını emekçiler arasında yaygınlaştırmaktadır. Özellikle işçilerin ilgiyle izledikleri bu toplantılarda konuşmacılar, sosyal - demokrat hükümetin ekonomi - politikasının emekçilerin hayat şartları üzerindeki etkilerini dile getiriyorlar. Hükümetin sermaye kanadına yaslanan sağ politikasının, halkımızın özgürlüklerini ciddi biçimde de tehdit eden sonuçlara yolaçtığını belirtiyorlar.

Benzeri toplantılar il çapında sürdürülecektir.

ZONGULDAK

TSİP'in devam eden Demokratik Hak ve Özgürlükler toplantılarından bir diğeri de 14 Nisan 1979 günü Zonguldak'ta yapıldı. Gürol Sinemasında yapılan toplantıya kalabalık bir işçi ve emekçi topluluğu katıldı.

Toplantıyı açış konuşmasında İl Başkanı Kadir Tuncer, Türkiye'de demokrasi mücadelesini öne çıkaran koşulların kısa bir değerlendirmesini yaptı ve işçi sınıfı sosyalistlerinin, demokrasi mücadelesinin de öncüleri olduğunu belirterek, demokrasi mücadelesinin birbirinden ayrılmayan iki hedefi bulunduğuna dikkati çekti.

Bir yandan emekçi sınıfların çalışma ve yaşama koşullarının iyileştirilmesi için mücadele verdiklerini söyleyen Kadir Tuncer, diğer yandan siyasal demokrasi için mücadele verilmesi gerektiğini vurguladı ve demokratikleşme sürecini hızlandırmanın zorunluluğunu belirtti.

Daha sonra bir konuşma yapan TSİP MYK üyesi Ali Kar özetle şunları söyledi:

«Emperyalizm ve tekelciler, var güçleriyle işçi ve emekçi haklarına saldırıyorlar. Sosyal - demokrasi hükümet olduğundan bu yana bu gerici saldırıların hizmetindedir. Bir yandan sermayenin gönlünü hoş tutmak ve öbür yandan emekçi sınıfları oyalamak olarak kendini gösteren bu politikanın açtığı boşluktan bugün gerici güçler saldırılarını daha da koyulaştırdılar. Altı bakanın hükümete verdiği muhtıra, sosyal demokrasi-

TSİP'İN ÖRGÜTLENME ÇALIŞMALARI İLERLİYOR

MARDİN'DE İL VE İLÇE ÖRGÜTLERİNİN KURULUŞU TAMAMLANDI

Türkiye Sosyalist İşçi Partisinin Mardin ilinde uzun süredir devam edegelmekte olan örgütlenme çalışmaları semeresini vermeye başlamıştır. Bölge sekreterliğine bağlı ekiplerce yürütülen ön çalışmalar sonunda daha önce kurulan Derik ve Cizre ilçe örgütüne ilaveten Mardin il, merkez ilçe ve diğer örgütlerinin kuruluşları da tamamlanmıştır.

Mardin İl Başkanlığına iktisatçı Aziz Baran atanmıştır. Merkez ilçe başkanlığına Çimse - İş Şube Başkanı Şevket Alp getirilmiştir.

Mardin İl Başkanı Aziz Baran, basına yaptığı yazılı açıklamada özetle, «Partimizin il örgütünün kuruluşu, hergün biraz daha artan faşist saldırganlığa dur denileceğinin bir işareti sayılmalıdır. İşçi sınıfı sosyalizminin Mardin emekçileri arasında hızla yayılıp kökleşeceğinin ve bizim emekçi haklarının yılmaz savunucusu olacağımızın belirtisidir.» demiştir. Türkiye Sosyalist İşçi Partisinin Mardin il örgütünün bölgede feodal etkinliklere ve gericiliğe karşı amansız bir mücadele vereceğini söyleyen A. Baran, «Partimiz, sosyal demokrasinin tutarsız politikasına da karşı çıkacaktır. İl örgütümüz İşçilerin Birliği, Halkların Kardeşliğinin sembolü olacaktır.» demiştir.

TAKRİRİ SÜKÛN ÖZLEMLERİNE GEÇİT YOK

Türkiye'de burjuvazi, ne zaman ekonomik ve siyasal bunalımı artmışsa, belli başlı iki yola başvurmuş ve böylelikle açmazlarının daha da derinleşmesini önlemeye çalışmıştır. Bunlardan biri, toplumsal gerçeklerin geniş emekçi kitleler nezdinde bilince çıkmasını engellemeye yönelik şekilde kışkırtılan hakim ulus şovenizminin de eşlik ettiği Doğu'daki ulusal demokratik hareketi ezme ve baskı altına alma çabaları, diğeri ise —birinciyle bağlantılı olarak— emekçi sınıf ve tabakaların varolan ekonomik-demokratik hak ve özgürlüklerini rafa kaldırma ve bunun için de emekçi halk hareketini sindirme girişimleridir.

Bugün denenmek istenen yol da kaba hatlarıyla bundan farklı değildir. «Altılar» Muhtırası ile gelen talepler karşısında gerileyen ve siyasal gericiliğin baskılarına boyun eğen sosyal demokrasi, bir yandan ulusal demokratik harekete karşı tezgahlanan gerici ve şoven planları onaylıyor, öbür yandan en temel demokratik hakların kullanılmasını engellemeye, emekçi halk yığınlarını ve genel demokratik hareketi etkisiz kılmaya çalışıyor. 1 Mayıs'ın kutlanmasını engellemeye çalışmakla «bölücülük» edebiyatına sığınarak ulusal demokratik hakları baskı altında tutmak ve giderek egemen despotizmin yoğunlaşmasına yeşil ışık yakmak girişimleri arasındaki bağlantı, burjuvazinin bir geleneğini ve tarihi bir mantığı ele veriyor: Takriri Sükûn!

Takriri Sükûn prangasının hafızalarda bıraktığı derin izlerin arasında en başlıcası, Doğu'nun emekçileri üzerinde şiddetli ve kanlı bir terörün uygulanması idi. Hakim ulus şovenizminin zincirlerinden boşandığı Takriri Sükûn döneminde Cumhuriyet Tarihi, zorbalığın ve despotizmin en koyusuna tanık oldu. Salt ulusal demokratik haklarının reddiyesi görünümünde olan, ama temelde, sınıf baskısının ülke düzeyinde yaygınlaştırılması amacını güden Takriri Sükûn döneminde Doğu'daki ağır baskı ve terör uygulamalarına Batı'daki uygulamalar eşlik etti. 141-142. maddelerin «ithal» edilmesine kadar uzanan bu dönemde işçilerin sendika kurmaları yasaklandı, parti kapatıldı, işçi sınıfının uluslararası birlik ve dayanışmasının sembolü olan 1 Mayıs'ın kutlanması kanunla engellendi. İlericiler, sosyalistler ağır baskılar altında tutuldu ve emekçi halk hareketi bu baskılardan ağır yaralar aldı.

Takriri Sükûn deneyi, ulusal demokratik haklara karşı saldırılarla, diğer tüm temel özgürlüklere karşı saldırıların her zaman biribiriyle bağlantılı olarak tezgahlandığını göstermektedir. Emperyalizmin ve yerli egemen güçlerin bugün kotarmaya çalıştıkları baskıları da aynı ilişki hesaba katılarak değerlendirilmelidir. Bu, emekçi sınıf güçlerinin demokrasi mücadelesindeki birliğinin gereği açısından önem taşıyor.

Başbakan Ecevit, bir yandan, tekelcilerin ve tüm gerici güçlerin elbirliği ile tezgahlamaya çalıştıkları ve Takriri Sükûn özlemlerini hatırlatan oyunlarını onaylıyor, öbür yandan, «tarafsız» görünmeye, sıkıyönetimi de tarafsız bir uygulama gibi göstermeye çalışıyor. Bu demagojik çarpıtmanın kimseyi kandırmaya yetmediği ve yetmeyeceği gözden kaçırılıyor.

1 Mayıs'ın kutlanması gibi, işçilerin en temel ve demokratik bir hakkı kullanmasını engellemek için Hükümet'in ileri sürdüğü gerekçe, faşistlerin ve gericiliğin amaçlarına hizmet etmekten başka bir işe yaramıyor. Başbakan, sıkıyönetimin İstanbul'da gösteri ve miting yapılmasını herkese yasakladığını söylüyor ve DİSK'e karşı farklı bir uygulama yapılmayacağını savunuyor. Demokrasiden yana olduğunu söyleyen Ecevit'in nasıl bir demokrasi anlayışına sahip olduğu veya kimlerin «demokrasi anlayışını» savunduğu açığa çıkıyor. «Yasaklarda eşitlik» gibi bir demokrasi anlayışıyla faşizme karşı mücadele verilemiyeceği bir yana, faşizmin planlarına hizmet edilebilir ancak. Mitingler, gösteriler ve toplantılar, kitlelerin demokratik mücadelesinin araçlarıdırlar. Bunlar aynı zamanda faşizme karşı mücadelenin en etkin araçları olarak görülmelidirler. Çetelerle savaşmayı benimseyen faşizme karşı emekçilerin kitlesel mücadelesi, demokrasinin gerçek güvencesini oluşturur. Demokrasiden yana olanlar, kitlelerin gücünü ve ilerleyişini engellemekle değil, buna olanak hazırlamakla yükümlüdürler. Demokrasiden yana olmanın bu asgari ölçülerine bile uymaktan kaçınanların, demokrasiden yana umut olamıyacakları bellidir.

Kaldı ki, bugün Türkiye'de, «tarafsız» olduğunu ve olunabileceğini savunmak, faşistlerin ekmeğine yağ sürmekten, demokrasi düşmanlığını cüretlendirip azdırmaktan başka bir anlama gelmez. Emekçiler ağır baskı altındadırlar, demokratik hak ve özgürlükler yoğun bir tehditle karşı karşıya bulunmaktadır. Gerek demokratik mevzilerin korunup genişletilmesi ve gerekse faşist saldırganlık konusunda taraflar bellidir. Bir yanda geniş emekçi kitlelerin demokrasi özlemleri, daha iyi yaşama özlemleri ve kurtuluş özlemleri vardır, öbür yanda faşist ve gerici özlemler. Sosyal demokrasi kendine bu temel kutuplaşmada üçüncü bir yer bulamaz. Ve zaten bulamamış olduğu için tercihini de yapmıştır; demagojik çarpıtmalarla bu tercihinin emekçilere karşı olan niteliğini de örtbas edemez.

Nitekim sosyal demokrasi, gericiliğin talepleri karşısında sadece gerilemekle kalmıyor, kabaran takriri sükûn özlemlerinin «yeniden» uygulanmasına da talip oluyor. Burjuvazi, 1925'lerde önüne dikilen engelleri bir CHP iktidarıyla aşmıştı. Bugün önündeki engellerin niteliği ve açmazının karakteri değişmiş olsa bile, burjuvazi, içinde bulunduğu darboğazı, ekonomik ve siyasi krizini, sosyal demokrasi eliyle aşmaya çalışmaktadır. Sosyal demokrasi, CHP'nin tarihi işlevi üzerinde bir zamanlar derinleştirmek ge..ğini duyduğu tartışmaları unutarak tekelcilerin siyasal alternatifi olmanın hesaplarını pekiştiriyor. İktidara gelirken emekçilere daha çok hak ve özgürlük vadetmiş olan sosyal demokrasinin, iktidara geldikten sonraki, tercihleri birbirleriyle taban tabana zıttır. Demokrasi güçleri bu nedenle, 1925'lerin CHP'siyle 1979'ların sosyal demokrasisini, aynı kefeye koymasalar bile, yüklendikleri görevler ve öne çıkardıkları eğilimler bakımından birbirleriyle ilişki içinde değerlendirmekten kendilerini alamıyorlar.

Demokrasinin ve genel emekçi haklarının böylesine ciddi saldırılar karşısında bulunduğu bir dönemde, sosyal demokrasi tercihlerini açıkça tekelci güçlerden yana yapmış olmasına rağmen, yani, demokrasi konusunda bütün toplum kesimlerinin ve siyasal güçlerin tercihleri kesin olduğu halde, demokrasiden yana olduğu bilinen kimi yazarların ve aydınların hâlâ daha tutumlarını netleştirememiş olmaları da, dikkat çekilmesi gereken önemli bir olumsuzluktur. 1 Mayıs kutlamalarının yasaklanması karşısında kitlelere geri adım atmalarını, sıkıyönetim uygulamalarına boyun eğmelerini ve sosyal demokrasinin «hikmetine» inanmalarını öğütleyen bu çevrelerin böyle yapmakla, demokrasi düşmanlarını cüretlendirdiklerini anlamaları gerekmektedir. Gericiliğe teslim olmuş bir sosyal demokrasiye teslim olmanın, demokrasiden yana olmakla bağdaşmayacağı bilinmelidir.

Sosyal demokrasi, kabaran takriri sükûn özlemlerini karşılamak ve tekelcilerin gerici hesaplarını uygulamak yönünde hızla adım atmaktadır. Tarih tekerrür değildir ama, işçi sınıfına en temel demokratik hakkı olan 1 Mayıs'ı yasaklamak, «herkese baskı uygulandığını ve yasak koyduğunu» tarafsızlığının ve demokrasi anlayışının kanıtı olarak göstermek, ulusal demokratik hareket üzerindeki provokatif girişimleri görmezlikten gelip şovenizmi körüklemek gibi göstergeleri, 1925'lerden bağımsız düşünmek de mümkün değildir.

Ne ki, bugün, eskisinden farklı olan şeyler de var! Her şeyden önce, güçlü bir emekçi halk hareketi, ulusal ve sınıfsal görevlerinin bilincinde bir devrimci demokratik hareket, dağınık da olsa ileri düzeyde örgütlenmiş bir sosyalist hareket...

Emperyalizm ve yerli tekelcilerin gerici saldırıları, sosyal demokrasiyi 1925'lerin noktasına sürükleyerek teslim almış olsa bile, niceliği de, niteliği de 1925'lerden çok farklı olan emekçi halk hareketini teslim almanın, boyun eğdirmenin olanağı yoktur.

Demokrasi güçleri, takriri sükûn özlemlerine geçit vermiyeceklerdir!

Asgari Ücret Pazarlığı

Hüseyin Hasançebi

Asgari ücret pazarlığı sessizce sürdürülüyor. Hükûmet temsilcisi, işveren temsilcisi —ve eğer Türk İş'i işçilerin temsilcisi sayarsak— işçiler, işgücünün fiyatını belirlemek için kendi şartlarını ileri sürüyorlar, üzerinde anlaşacakları asgari bir zemin arıyorlar.

Pazarlık masasında işçiler, insanca yaşamanın şartlarını elde etmek için değil, işgücünün yeniden üretilmesi için gerekli olan tüketim gücünün kendilerine verilmesinde diretiyorlar. Çünkü onlar, oturdukları masanın bir uzlaşma masası olduğunun bilincindedirler. Bekledikleri doyurucu sonuçları elde etmek değil, varlık şartlarını korumaya yetecek olanaklardır.

İşverenler ve Hükümet masada, ekonomik darboğazın veya IMF sıkboğazının «mağdurları» pozunda, işçileri «sözünün eri» olmaya davet ediyorlar. «Toplumsal Anlaşma»yı hatırlatıyorlar. İşverenlerin ve hükümetin ileri sürdüğü şartlar, IMF şartları olarak şekilleniyor.

Düzenin yasaları işverenlerden yana işlediği için, onlar ücret pazarlığında şimdilik oldukça rahattırlar. Masanın ucuna kurşun kalemle 140 TL. yazan işverenler, bu rakamın «resmi ve bilimsel» ölçüsüne de itiraz etmiyecekler, hükümetin teklifi olan 170 lirayı benimseyecekler.

İşçiler 400 lira talep ediyorlar. İşgücünün fiyatı, yani asgari ücret, 400 liralık boyutuyla ne işverenlerin, ne hükümetin, ne de IMF'nin işine geliyor. Onlar özellikle içinde bulunduğumuz koşullarda, ulusal gelirin yeniden paylaşımına ilişkin talepleri hiç de hoş karşılayacak durumda değiller. Hatta onlar, işçilerin, mevcut geçim indeksi içindeki konumlarını muhafaza etmelerini de, Türkiye'nin içinde bulunduğu «ekonomik darboğaz» yüzünden «lüks» bulmaktadırlar. Sürekli yinelediklerı çözüm yolu, «bütün toplum kesimlerinin fedakarlığı», işçilerin hayatında «tükenen canın yerine konmasından fedakârlık» olarak somutlanıyor. Bunun rakamsal ifadesi ise, asgari ücretin 140-170 lira arasında bir yere oturtulması!

Asgari ücret pazarlığı, sosyal demokrasinin kime ne ölçüde yakın olduğunu, soyut siyasal değerlendirmelerden farklı olarak somut ve matematiksel kesinlikle ortaya koyuyor.

İşveren teklifi olan 140 lira ile, işçilerin talebi olan 400 lira arasında sosyal demokrasinin seçtiği konum, onun siyasal koordinatlarıdır. İşverenlere 30 lira *uzaklıkta* olan sosyal demokrasi, işçilere ve dolayısıyla emekçi kitlelere 230 lira *yakınlıktadır!*

Pazarlığın «sessizce» sürüyor olması, sonucun taraflarca itirazsız kabul edileceği anlamına gelmez. Buna zaten hayatın kendisi izin vermez. Tarafların pazarlığı «işgücünün fiyatı» nın tartışılması çerçevesinde kaldıkça kapitalizm istese bile «sözünün eri» olamaz. İşçiler bu pazarlığın boyutlarını, toplumsal servetlerin yeniden paylaşımı düzeyine çıkarabildikleri zaman Türk-İş'in «sözünün eri» olması da birşey ifade etmiyecektir.

Çünkü, enflasyon hızının yüzde 60'ın üzerinde seyrettiği işçilerin ücret sorununu, öteki bağlantılar içinde düşündüğü, asgari ücret pazarlığının, siyasal içerikli pazarlıkların yanında ikinci plana düştüğü Türkiye'de, ücretlerin «yükselen» grafiği, emekçi sınıf güçlerimizin yükselmekte olan topyekûn kurtuluş mücadelesine denk düşüyorsa bir anlam ifade edebilir.

Gericiliğin Şovenizm Çığırtkanlığı

Emperyalist basın ve Türkiye gerici çevrelerinin borazanlığını yapan gazeteler «bölücülük» âvâzelerini her geçen gün biraz daha yoğunlaştırıyorlar.

Her gün, Tercüman, Aydınlık, Son Havadis ve benzeri gazeteler emperyalistlerin ve yerli işbirlikçilerinin emelleri doğrultusunda şovenist ve anti - demokratik tahriklerini geçtiğimiz hafta daha da şiddetlendirdiler.

Bu çevreler Bayındırlık Bakanı ve Mardin Milletvekili Şerafettin Elçi'nin «Türkiye'de Kürtler vardır ve ben de Kürdüm» şeklindeki demeci ve bu demecin gene kendisi tarafından teyid edilmesi karşısında isterik çığlıklarla çığırtkanlıklarını daha da arttırdılar.

Şerafettin Elçi, bakan olduğundan beri, faşistler, tüm gericiler ve kabinedeki malûm bakanlar tarafından boy hedefi seçilmişti. Son zamanlarda emperyalizmin ve gericiliğin «bölücülük» üzerine arttırdıkları spekülasyonlar ve bu sözlerin ardındaki planlar nedeniyle, Elçi kabine içinden kurban edilmek istenen kişiydi. AP Milletvekili olduğu sıralarda tekelci sermaye açısından Elçi'ye zeval yoktu. Ama kabinenin daha ilk toplantısında TCK'nun 141 ve 142'nci maddelerinin kaldırılmasını Hükümet Programına aldırmayı savunan Elçi, hemen şimşekleri üzerine çekmiş ve o zamana değin her nasılsa hatırlanmayan Sıkıyönetim Mahkemeleri dosyaları su yüzüne çıkartılmıştı. Daha sonra, Elçi'nin çeşitli demeçleri ve bakanlıkta izlediği kadrolaşma politikası aynı çevrelerin sürekli eleştirilerine yol açtı.

Bütün gericiler, şovenler, ulusal demokratik haklara düşman olanlar, insan haklarına, düşünce ve örgütlenme özgürlüğüne tahammülü bulunmayanlar, kabinede Elçi'ye de tahammül edemediler. Ve yeni mizansende onun adını ön plana çıkarmayı kendi hedeflerine uygun gördüler.

Gerçekte mesele bir Şerafettin Elçi sorunu değildir. Ulusal demokratik hak ve özlemlere yönelik düşmanlıklar ve yeni tertipler sorunudur. Sosyal demokrasinin egemen gericiliğe daha fazla teslim olması sorunudur. Ama, bilinmelidir ki, teslim olan CHP' dir. Ulusal demokratik ve topyekûn emekçi halk muhalefeti değildir.

ALTILAR MUHTIRASI VE...

Uyumsuzluk Üzerine Kurulu Uyum

Altılar muhtırası ardından on altı saat süren kabine toplantısının sonucu, hükümet içinde hemen her konuda «uyum» olduğunun «ilânı» ile açıklandı. Tabiî bu açıklamadan herkesin anladığı şey aynı oldu: hükümet içinde uyumsuzluk devam etmekteydi! Ne ki, açıklamanın kendisini de yabana atmak yanlış olur. Hükümet içinde ve azından uyumsuzluk üzerine kurulu bir uyum olmasaydı, niçin Başbakan hükümetin uyum içinde olduğunu açıklasındı? Üstelik niçin, muhtıracı bakanlar da, onların görüşlerine katıldıklarını söyleyen üç başka bakan da Başbakanın bu görüşünü desteklesinlerdi?

Gerçek şu ki, hükümet içinde üç aşağı beş yukarı uyum vardır. Uzun kabine toplantısının sonucu bunu bir kere daha doğrulamıştır. Uyumsuzluk, kabinenin izleyegeldiği siyasetle, kabinede ve Parlamentoda çoğunluğu elde tutan Cumhuriyet Halk Partisinin yıllardanberi halka yaptığı vaadler ve halkın bugünkü somut koşullarda ondan bekledikleri arasındadır.

CHP 1971'den bu yana her fırsatta, özellikle her seçim öncesinde, halka ucuzluk vaadetmiştir. Oysa, bir buçuk yıllık iktidarında halka pahalılıktan başka bir şey getirmemiştir. Halka daha çok demokrasi vaadetmiştir, getire getire sıkıyönetim ve Meclislere sunulan, demokrasiyi büsbütün kısıtlayıcı yasa tasarıları getirmiştir. Şimdi de Başbakanın ağzından «bölücülük» çığırtkanlarının gönüllerini ferahlatan beyanlarla daha çok sıkıyönetimli, daha çok baskılı karanlık bir gelecek vaadetmektedir. CHP halka bağımsızlık vaadetmiş, ama bağımsızlık yolunda tek bir somut adım atmadan «bağımsızlık» lâfını dış kredi için pazarlık masasına sürmüştür.

Bir buçuk yıllık CHP hükümeti bütün bunları altı muhtıracı bakanın görüşleriyle uyum içinde yapmıştır. Ve bunları yaparken, kendisinin iktidar olmasında başlıca âmil olan kitlelerin özlemleriyle bu yapılanlar arasındaki uyumsuzluğu görmezlikten gelmiştir. Onun içindir ki, saatler süren kabine toplantısı sonunda bir kere daha ilân edilen «uyum»u fazla yadırgamamak gerekir. Ondan önceki uyumsuzluk ise, gerici güçlerle uyum sağlamak, şimdiye kadar CHP'nin yaptıklarının mevcut somut koşullarda onlara yine de yetmediği gerçeğinin ifadesidir. Altılar ve onların ardındaki güçler daha çok pahalılık, daha çok sıkıyönetim, daha çok antikomünizm, daha çok dışa bağımlılık istiyorlar. CHP.'nin sağ sosyal demokrat yöneticileri ise, bundan kaynaklanan bir uyumsuzluğa tahammülleri olmadığı için, onların isteklerini zaten yapmaya hazırlandıklarını ilân ederek uyumsuzluğu uyuma çeviriveriyorlar!

Böylece bugünkü sosyal demokrat hükümetin sık sık kendi «alternatif-siz»liğini ileri sürmekle ne demek istediği daha bir açıklığa kavuşuyor: emperyalizmin ve tekelcilerin dayattığı talepleri yerine getirmekte böylesine uyumluluk göstermeye çabalayan bir iktidarın alternatifi niçin yine kendisi olmasın.

Doğu'da tedhiş Çeteleri Egemenlerin Hizmetinde

Maceracı ve anarşist grupların «eylem» adı altında sebep oldukları olayların emekçi halk hareketine verdikleri zararlar egemen gericiliğin özellikle Doğu Anadolu'ya dönük hesaplarına yardım etmektedir.

Çeşitli isimler altındaki anarşist ya da maocu gruplar ulusal demokratik güçler arasında yeralan çeşitli siyasetlere mensup kişilere silahla saldırmakta suikastlere başvurmaktadırlar. Gene aynı gruplar kendi aralarında da benzer çatışmalar yaratmaktadırlar.

Bu grupların içinde ajan provakatörler ve karanlık ruhlu kişiler cirit atmaktadır. Doğu'nun birçok ilinde ve ilçesinde faşistler tutunamadığı için oralarda devrimci, demokratik güçlere ve kişilere yönelik saldırılar ve cinayetler sözkonusu tedhiş çetelerinden gelmektedir.

Bu terör gruplarını ulusal demokratik bir unsur olarak saymaya imkân bulunmadığı gibi, çoğu kez bunların eylemlerini siyasal nitelikli olarak kabul etmek dahi zordur. Herhangi bir ideolojiye ya da siyasal çizgiye sahip

olmayan, tek işleri devrimcilere ve idarecilere saldırmak ya da — yukarıda belirttiğimiz gibi — kendi aralarında çatışmak olan bu kişiler bölge halkını bezdirmişlerdir.

Adı geçen ahbap çavuş çetelerinin en tehlikeli yönlerinden birisi de, Doğu'daki çeşitli ilçelerde varolan aşiret ayrılıklarını körüklemeleri, belli bir aşirete yaslanmaya çalışarak, diğer aşiretlere mensup kişilere saldırmalarıdır. Feodal geleneklerin ve aşiretler arasındaki düşmanlıkların güçlü olduğu birtakım ilçelerde sözkonusu çetelerin başvurdukları «eylemler», egemen sınıfların bugüne değin izlediği politikalara yardımcı olmaktadır. Feodal şartlanmalardan yararlanan ve merkezi otoriteyle bütünleşmiş bulunan aşiretlerin önde gelen egemenleri, kendi konumlarını ancak aşiret ayrılıklarını diri tutarak ve Doğu'lu emekçileri bu yolla biribirlerine düşman kılarak sürdürme gayretindedirler. Işte adı geçen tedhiş grupları da, bir yandan karanlık mihrakların güdümünde emperyalizmin ve Türkiye burjuvazisinin hak ve demokrasi düşmanı, anti - demokratik ve şovenist emellerine hizmet ederlerken, aynı zamanda işbirlikçi nitelikteki Kürt egemenlerinin, aşiret şeflerinin yerel gericiliğin bölgedeki amaçlarına alet olmaktadırlar.

Doğu'daki terör çetelerinin son zamanlarda faaliyetlerini artırmaları bir rastlantı değildir. Emperyalistlerin ve işbirlikçilerinin Doğu'ya dönük hesaplarının son günlerde ön plana çıkmasıyla, tedhişçilerin gayretlerinin artması arasında yakın bir bağıntı vardır.

Sosyalistler başta olmak üzere tüm devrimci, ilerici ve ulusal demokratik güçlere düşen görev halk ve demokrasi düşmanı yeni mizansen içinde piyon görevi gören bu çetelere karşı uyanık olmak, onların provokasyonlarını boşa çıkarmaktır.

ÇİA AJANLARI DOĞU'DA CIRİT ATIYOR

Amerikan emperyalizminin kanlı casusluk ve polis örgütü CİA'nın öteden beri Türkiye'de ve Doğu Anadolu'da karanlık faaliyetler sürdürdüğü herkesçe bilinir.

Son zamanlarda bu faaliyetlerin daha da yoğunlaştığı göze çarpmaktadır. Emperyalistler, basın ve yayın ajansları ya da organları yoluyla Doğu'ya dönük yeni tertipler içindedirler. Bu amaçla, CİA bir yandan Batı basınında ve Türkiye gerici basınında kuru gürültü koparırken, öte yandan eskiden beri Doğu Anadolu'da angaje ettiği kiralık kişilere yeni misyonlar yüklemiştir.

Öte yandan, İran'da diktatörlüğün yıkılmasından sonra, çok sayıda Amerikan ajanı sınırı geçerek, Doğu Anadolu vilâyetlerine yayılmışlardır. Bu CİA ajanlarının bir kısmı, gizli servislerin yardımıyla ülkelerine gitmişler, ama bazıları da bölgede kalarak kendi adamlarıyla ilişkiye geçmişler, birtakım yeni karanlık tertiplere başlamışlardır.

CİA'nın, İran'dan gelen yeni elemanlarla takviye edilmiş kadrolarının Doğu illerindeki faaliyetleri bölgedeki sosyalistlerin ve ilericilerin dikkatinden kaçmamaktadır.

1 Mayıs'ı Engellemek İsteyenler ve Arkadan Hançerleyenler

1 Mayıs 1979'un, bundan önceki yıllarda olduğu gibi, gene Taksim 1 Mayıs alanında kutlanması için tüm demokratik güçlerin çabaları ve hazırlıkları sürerken, gericiler koro halinde 1 Mayıs kutlamalarına karşı kampanya açtılar.

Faşistler ve gericiler, 1 Mayıs öncesinde, işçi sınıfına, tüm emekçi örgütlere karşı en ilkel şekilde saldırmaya ve gerginliği arttırmaya çalışıyorlar.

Bu durumda hükümetin izlediği olumsuz ve anti - demokratik yol da ayrı bir önem taşıyor. Başbakan Ecevit, konuyla ilgili olarak bir gazetecinin sorduğu soruya cevaben, «DİSK'in silâhlı kuvvetlere yardımcı olduğunu» söyleyerek, 1 Mayıs törenine izin verilmek istenmesinin sorumluluğunu sıkıyönetime bağlayıp işin içinden kolayca çıkmak istedi.

İktidarın bu kaçamak görünümlü tutumu tümüyle anti - demokratiktir. Çünkü hukuk kuralları açısından sıkıyönetimin hükümet emrinde olması gerekir. Esasen «eşgüdüm kurulu» da bu amaçla oluşturulmuştur ve Başbakan Ecevit'in başkanlığında çalışmaktadır.

Durum böyleyken, hükümet **sanki meselede taraf değilmiş gibi** davranamaz. Böylesi bir tutum en azından içtenliksizdir. Sosyal demokraşi, bu tavrıyla, işçilerin ve tüm emekçilerin 1 Mayıs'ı kutlama uğraşılarının karşısında olduğunu ortaya koymuştur.

Öte yandan DİSK Genel Sekreteri Fehmi Işıklar, DİSK'in 1 Mayıs'ı Taksim de kutlamaya kararlı olduğunu açıkladığı için «halkı isyana teşvik» iddiasıyla, gözaltına alınarak sıkıyönetim savcılığında ifade vermiştir. Savcılığın tutuklama istemini mahkeme kabul etmeyince Işıklar serbest bırakılmıştır, ama 1 Mayıs 1979 kutlamalarına yasak koyma niyetleri sona ermemiştir.

Bilindiği gibi, bugün 1 Mayıs bayramı, bazı azılı faşist rejimler hariç dünyanın dört bir yanında yasal şekilde kutlanmaktadır. Hatta, hatırlanacağı üzere, 20. nci yüzyılın ünlü faşistlerinden Franko bile, kendi iktidarının son zamanlarında 1 Mayıs'ların yasal olarak kutlanmasının önüne geçememişti.

Buna rağmen, sosyal demokrat bir iktidarın işbaşında bulunduğu Türkiye'de hükümetin 1 Mayıs kutlamalarına karşı tavır alması gerçekten ibret vericidir ve CHP'nin gericilik karşısındaki teslimiyetinin hangi boyutlara vardığının acı bir ifadesidir.

Öte yandan Türk-İş Genel Kurulu da bu konudaki tartışmalara sahne oluyor. MHP ve AP yandaşları 1 Mayıs'a saldırırlarken, birçok delege de Türk-İş yöneticilerinin her yıl 1 Mayıs'da yurt dışı kutlamalarına katıldıklarını, ama Türkiye'de törenlere karşı tavır aldıklarını söyleyerek, bu ikiyüzlülüğü sergilemişler ve Türk-İş'in 1 Mayıs törenlerine katılmasını istemişlerdir.

Oysa şu anda 1 Mayıs töreni, herşeyin ötesinde bir **demokrasi sorunu** hâline gelmiştir. 1 Mayıs'ın Taksim'de kutlanması işçi sınıfının ve tüm ilerici güçlerin bir geleneği olmaktan da çıkmış, doğrudan doğruya demokratik bir göreve dönüşmüştür.

Ne yazık ki, bu gerçeği anlayamayanlara birtakım ilerici ve demokrat yazarlar da katılmışlardır. Bunlar kendi köşelerinden yaptıkları yayınlarla 1 Mayıs 1979'un İstanbul'da kutlanmasından ödün verilmesini tavsiye ediyorlar. Meselenin, emekçi sınıflar ve tür demokratik güçler açısından taşıdığı **hayati ötemi** kavrayamıyorlar. Onlar, «ilericilik» adına birçok kez olduğu gibi, şimdi de 1 Mayıs'dan ödün vermeyi isterlerken, gerçekte **demokrasiden ve demokratik haklardan geri çekilmeyi,** kazanılmış bir demokratik mevziyi terketmeyi istiyorlar. Böylelikle, bu hazin tabloda, kuyruğuna takıldıkları sosyal demokrasinin gericiliğe teslimiyet politikasına suç ortağı olarak, gerici güçlere ve 1 Mayıs üzerinde konulmak istenen yasağa «sol» adına icazet veriyorlar.

Böylesi yazarların izlediği bu tutum gerçekte işçi sınıfının ve emekçi sınıf güçlerimizin, genel olarak demokrasinin arkadan hançerlenmesinden başka birşey değildir.

Demokratik Örgütlerden Haberler

TOB - DER VE TÜM - DER'DE DEMOKRATİK MERKEZİYETÇİ GRUPLAR YENİ BAŞARILAR SAGLADILAR

TÖB - DER ve diğer demokratik örgütlerin kongreleri devam ediyor. Yapılan şube kongrelerinde alınan sonuçlar, demokratik örgütler içinde kitle çalışmalarını sürdüren Demokratik Merkeziyetçi grupların tek başlarına ya da dahil oldukları ittifaklarla yönetime geldikleri görülüyor.

● Geçtiğimiz hafta içinde yapılan TÖB - DER Trabzon şubesi seçimlerinde Demokratik Merkeziyetçiler 240 oy alarak yönetime seçildiler. Seçime katılan öteki gruplardan Birlik ve Dayanışma 172, Halkçı - Eğitimciler 154 oy aldılar. Şube yönetiminde kongre öncesinde Birlik ve Dayanışma - Halkçı Eğitimciler ittifakı bulunuyordu.

● Geçtiğimiz hafta içinde yapılan TÖB - DER Bursa şubesi kongresinde Demokratik Merkeziyetçiler yeniden ve 285 oyla yönetime seçildiler. Seçimlere katılan guruplardan Demokrasi İçin Birlik - Halkçı Eğitimciler İttifakı 146, Devrimci Öğretmen 64, Birlik ve Dayanışma 19 oy aldılar.

● Geçtiğimiz hafta yapılan Van TÖB - DER şubesi kongresinde Demokratik Merkeziyetçiler - Özgürlük Yolu ve Devrimci Demokrat öğretmen guruplarının oluşturdukları ittifak yönetime seçildi.

Yönetime gelen ittifakın 70 oy aldığı kongrede, Halkçı Eğitimciler - Demokrasi İçin Birlik ve Birlik Dayanışma Gruplarından oluşan üçlü ittifak 60, öteki gruplar da toplam 40 oy aldılar.

● TÖB - DER Akyazı şubesinin geçtiğimiz hafta yapılan kongresinde Demokratik Merkeziyetçiler 103 oy alarak yönetime seçildiler. Yönetimi kaybeden Birlik ve Dayanışma gurubu 85 oy alabildi. Ayrıca TÖB - DER Gemlik şubesi kongresinde de yönetime Demokratik Merkeziyetçi gurup seçildi.

● TÜM - DER Adapazarı şubesi kongresinde, PTT Başmüdürünün on milyonu aşan yolsuzluğunun CHP ve hükümet nezdinde protesto edilmesi kararı alındı. İrili ufaklı, bütün grupların oluşturdukları ittifak listesine karşı Demokratik Merkeziyetçiler seçimleri kazanarak yönetime geldiler. Kongre sonucunda Turan Ergün başkanlığa, Tekin Demirel sekreterliğe, Süleyman Taşkın saymanlığa seçildiler. Yönetim Kurulu üyeliklerine ise Metin Aydın ve Hacer Şakar getirildiler. Geçtiğimiz hafta içinde kongreleri yapılan TÜM - DER Gerede ve Düzce şubelerinde de seçimleri Demokratik Merkeziyetçi guruplar kazanarak yönetime gelmişlerdir.

Maoculuğa Karşı Olmak Demokratlığın Göstergesidir

Maocu Aydınlık gazetesi «1. Kuruluş yıldönümünü» Ankara'da kutlamış! Anti-komünizmin ve halk düşmanlığının Bab-ı Âli'deki bu yeni konuğu, gerici ve emperyalist işbirlikçisi konumunu pekiştirmek ve bunu «sol» maskesiyle sürdürebilmek bakımından, kendini «meşru»laştırmanın pek çok yolunu denedi ve denemeye devam ediyor. İşçi sınıfı sosyalizminin aralıksız çabaları bu gerici ve karanlık akımın içyüzünü geniş kitleler nezdinde açığa çıkarmış olmakla birlikte, kimi demokrat kişilerin maoculuğa karşı açık bir tutum alamadıkları, hattâ onun kendini meşrûlaştırma çabalarına zaman zaman âlet oldukları görülebilmektedir. Aydınlık'ın 1. kuruluş yıldönümü kutlama toplantısına malûm ve müseccel sayısız anti-komünistin ve birçok burjuvanın yanısıra, bazı demokratların da katılması bunun kanıtı sayılmalıdır. Halk ve demokrasi düşmanlarının Maocularla artan muhabbetlerine şaşılacak bir yan yok. Ama Aydınlık'ı hâlâ «Sol» sayan birkaç demokrata söyleyeceğimiz bir çift sözümüz var!

Bu gazete Türkiye'de gericiliğin yeni bir alternatifi olma gayreti içindedir. Politikasının temelini, milliyetçi eğilimleri mümkün olduğunca besleyip kendi mihverinde toplamak ve bu alanda MHP ile amansız bir rekabet gütmek hevesi oluşturuyor. Bu, anti-sovyetizme ve şovenizmin en rezil yollarına sarılmalarını zorunlu hâle getiriyor. Katıksız bir anti-komünizm olan maocu politikanın günümüz koşullarında demokrat olmakla en küçük bir bağlantısını kurmanın olanağı yoktur. «Kutlama toplantısı» na çiçek göndererek başarı dileğinde bulunanların kimliği, maoculuğa karşı ne denli titiz ve uyanık olunması gerektiğini; bu akıma hoşgörüyle bakmanın bile demokratlıkla asla bağdaşamıyacağını göstermeye yetiyor. Özellikle içinde bulunduğumuz günlerde hak ve özgürlükler üzerinde daha koyu baskı yollarının denendiği, temel insan haklarına ve ulusal demokratik gelişime karşı yeni saldırıların tezgâhlanmak istendiği gözden kaçırılmamalıdır. Bugüne değin güttüğü gericilikle, milliyetçilikle, egemen güçlerin sadık bendesi olan Aydınlık'ın bu tezgâhın işleyen dişlilerinden biri olduğu da unutulmamalıdır. Aydınlık'ın, sıkıyönetimi hararetle desteklediği, Rauf Tamer ve Hüsamettin Çelebi gibi birkaç azılı anti-komünistten başkasının desteklemediği bilinmelidir. Faşistlerin ve maocuların etki alanları ve bunun için başvurdukları yöntem ve araçlar, dünyanın her yerinde olduğu gibi Türkiye'de de çakışmaktadır. Bunların safına, demokratlığına gölge düşürmeden uğrayıp şöyle bir «sohbet» yapılabileceğini umanlar, kendi konumlarını bir kere daha gözden geçirmelidirler.

Her zaman belirttiğimiz gibi, Maoculuğa karşı olmak, günümüzde demokrat olmanın koşullarından biridir.

Dünya'dan

İran'da Yeni Çatlaklar

İran devriminden sonra belli belirsiz gelişen ayrılıklar, Islâm Cumhuriyeti yönetiminde bulunan ve aynı zamanda «Ulusal Cephe» nin önderliğini yapan Sencabi'nin istifa etmesi, öte yandan Humeyni'ye karşı Telegani lehinde genişleyen gösterilerle giderek derinleşmiştir.

İran'da çeşitli güçler arasındaki çatlaklar Humeyni'nin solundan başlıyan ve TUDEH'e kadar varan siyasi yelpazenin içindeki ayrılıklardan kaynaklanmaktadır. Bu ayrılıkların giderek derinleşmesindeki en önemli faktör. Şah'a karşı ortak mücadele yürüten güçlerin devrimden sonra ortak bir cephede birleşememeleridir. Cephenin oluşmaması ise, devrimden önce birarada bulunan güçlerin karışıklığından ileri gelmektedir. Nitekim bu kargaşadan doğan çatlaklar süreç içinde giderek derinleşmiştir.

Konuya açıklık getirmek için İran hareketinde yer alan güçlerin bir ayrımının yapılması gereklidir. Başını Ayetullahların çektiği dinciler arasında kabaca üç eğilim bulunmaktadır. Birincisi, «El-Hak» mücahitleri adı verilen militan grubun temsil ettiği demokratik eğilim; ikincisi, halkın talepleriyle ilgilenen, ancak dini kurallardan ödün vermeyen Humeyni taraftarlarının oluşturduğu merkezci eğilim; üçüncüsü, Şah yönetimini anayasal bir monarşiye dönüştürme arzusunda olan gerici eğilim. Ayrıca, «Ulusal Cephe» içinde sol aydın gruplarla, müslümanlar arasında bölünmeler bulunmaktadır. Burjuvazi de, kendi arasında emperyalizme bağlı tekellerle, ulusal burjuvazi olarak ikiye bölünmüştür. Ve emekçi sınıflarla burjuvazi arasındaki çelişkiler giderek keskinleşmektedir.

Talegani (solda) ve görevinden istifa eden Dışişleri Bakanı Kerim Sencabi

İran'daki bu görünüm bize sorunun karmaşıklığı hakkında bir fikir vermektedir. Nitekim, Sencabi'nin istifa etmesi, Telegani'nin Humeyni'ye «küsmesi», Halkın Fedaileri ve El-Hak mücahitlerinin başını çektiği gösterilerin giderek yaygınlaşması bunu göstermektedir.

Ayetullahlar içinde merkezciler ve gericiler, demokratik eğilimi uzaklaştırmaya çalışmaktadır. Bu, «Ulusal Cephe» dahil olmak üzere Humeyni'nin solunda olan bütün güçleri rahatsız etmektedir. Humeyni insiyatifindeki yönetiminin tutuculuğu ve diğer güçlerle arasında duvar örmeye başlaması, İran'daki iktidar savaşına yeni boyutlar getirmektedir. Bu gelişimin giderek keskinleşmesi beklenebilir. Humeyni ve Bazergan yönetimine karşı diğer güçlerin ittifakı sözkonusu olabilir ve bu da yeni kombinezonların doğmasını yaratabilir. Keza, Humeyni yönetimine hoşnutsuzluklarını gösteren Kürtler, Belûciler ve Azeriler Telegani'yi desteklediklerini belirtmişlerdir. Bu, giderek, Humeyni - Bazergan yönetimini yalnız bırakabilir.

İran'da emperyalistlerin devrimi durdurma çabalarının tek yolu, TUDEH'in başından beri önerdiği gibi, «ilerlemeden yana olan tüm güçlerin birliğinin sağlanması» dır. İran'da gelişen olaylar bunu doğrulamakta, aynı zamanda güçlerin ayrışmasından ortaya çıkan olumsuzlukla böyle bir birleşmenin temelleri de doğmaktadır.

AFRİKA'DA GELİŞEN ULUSAL BAĞIMSIZLIK

Selçuk Çalhan

Gelişen Dünya Devrimci Süreci içinde Afrika halklarının verdikleri mücadele önemli bir yer tutmaktadır. Bunun nedeni, yeni sömürgeciliğe karşı ulusal ve sosyal kurtuluş mücadelesinin her geçen gün Afrika'da biraz daha yükselmesidir. Afrika'nın son yıllarda en fazla sözü edilen yeri ise, pretorya ırkçı rejimine karşı yoğun bir mücadelenin sürdüğü Güney Afrika'dır.

Güney Afrika'da gelişen ulusal ve sosyal kurtuluş hareketini engellemek için emperyalizm çeşitli oyunlar denemektedir. Bu oyunlardan en sonuncusu, siyahların da belli bir oranda Güney Afrika meclisinde temsil edilmesini öngören «seçimler»in yapılmasıdır. Ancak, Güney Afrika yurtseverleri bu oyuna gelmemekte, oyunu boşa çıkarmak için mücadele vermektedirler.

Emperyalizm, Afrika'yı kolay kolay bırakmak istememektedir. Çünkü, Afrika emperyalizmin iştahını kabartacak kadar çok yeraltı zenginliklerine sahiptir. İkinci olarak, Afrika'da işgücü son derece ucuzdur. Öte yandan, özellikle Güney Afrika, askeri yönden emperyalizm için çok önem taşımakta, emperyalist güçler Güney Atlantiği kontrol edebilmek için bu bölgeyi elde tutmaya çalışmaktadırlar.

Emperyalizm, Afrika üzerinde en gaddar ırkçı baskılardan sözde liberalizme kadar her türlü yöntemi uygulamaktadır. Ancak, uyanan Afrika halkları emperyalizmin tüm baskı ve oyunlarına rağmen bağımlılık zincirlerini kırıyorlar. Ve Afrika halklarının mücadelesi salt ırkçı ve ulusal baskıdan kurtulmanın yanısıra, sınıfsal mücadeleyi de içeriyor.

Afrika'da devam eden, ya da başarıya ulaşmış tüm ulusal kurtuluş savaşları her zaman bağrında sınıfsal içeriği de taşımıştır. Çünkü, Ulusal Kurtuluş Devrimleri çağımızın ana olgusu olan, kapitalizmden sosyalizme geçişin doğası ve içeriğiyle sımsıkı bağlıdır. Ulusal bağımsızlığını elde eden halklar kendi uluslarının hakim sınıflarını da tasfiyeye yönelerek sınıfsız bir toplum için yola çıkmaktadırlar. Bunun somut örnekleri Angola ve Mozambik devrimlerinde görülmüştür. Angola ve Mozambik'de gerçekleşen devrimler emperyalizme ve ırkçılığa indirdikleri darbeyle Afrika'daki değişimi köklü biçimde etkilemiş, Namibia, Zimbabwe ve Güney Afrika'nın ezilen emekçi kitlelerinin mücadelesine güç katmıştır.

Angola, Mozambik, Etopya'da olduğu gibi Güney Afrika'daki ulusal bağımsızlık mücadelesi de ezilen emekçilerin kapitalistlere karşı mücadelesi ile bütünleşmektedir. Bu olgu, Güney Afrika ırkçı rejiminin yok edilebilmesi için, ırkçı rejimi ayakta tutan sosyo-ekonomik yapının değiştirilmesini zorunlu kılmaktadır. Bu nedenle, Güney Afrika yurtseverleri «siyahların da yönetime katılma» emperyalist oyununa karşı çıkmakta, ulusal bağımsızlığın kazanılmasının yanı sıra tekelci egemenliğin ortadan kaldırılması için mücadele vermektedirler.

Yeni Sömürgeciliğin Afrika'daki çeşitli oyunları ulusal güçlerin deneyimleri ve gelişen mücadeleleri ile boşa çıkartılırken, her yerde yurtseverlerin Yeni Sömürgeciliğe ve ırkçılığa karşı sürdürdükleri yiğit mücadele Afrika'nın ezilen emekçilerinin kurtuluşunu müjdeliyor.

Huveyda «Masum Bir Kurban» mıydı?

Şah'ın sadık başbakanı Hüveyda 13 yıl süren ikbal devrinden sonra idam mangası önünde can verdi. Başta Carter olmak üzere pek çok «hür demokratik rejim» yanlısı siyasi lider ve dünya sağcı basını her zaman olduğu gibi yine «insan hakları» çığlıkları atarak Huveyda'nın idam edilmesini «canilik» olarak değerlendirdiler.

Oysa Hüveyda iktidarda olduğu zamanlar «majestelerinin birinci hizmetkârı olduğunu» böbürlenerek söylerdi. 1965'den 1977 yılına dek gayretli bir hizmetkâr olan Hüveyda, nasıl oluyor da Şah'ın cinayetlerinden habersiz olabiliyordu? Hüveyda'nın başbakanlık ettiği dönemde Şah faşizmine karşı çıkan binlerce yurtsever SAVAK zindanlarında işkenceler altında can vermişlerdi. Hüveyda, bulunduğu mevkiinin olanaklarından da oldukça yararlanmış, İran halkının alınterinden yüklüce bir servet edinmişti.

Hüveyda için gözyaşı dökenler, o zamanlar «insan hakları»ndan hiç söz etmiyor, öldürülen, işkence gören yurtseverler için tek kelime bile söylemiyorlardı.

Aynı «insan hakları» savunucusu baylar geçenlerde Güney Afrika'da ırkçılar tarafından asılan genç Solomon Mahlangu için de tek bir söz söylemediler.

Emperyalizmin riyakâr yüzü halk düşmanı canileri kollayarak bir kez daha ortaya çıkmaktadır.

Moritanya'da Yeni Bir Darbe Daha

YENİ YÖNETİCİLERİN AÇIKLAMALARI BIRBIRİYLE ÇELİŞKİLİ

Moritanya'da 1978 yılında Uld Daddah'ı deviren darbeciler bu kez başka bir darbeyle yönetimden uzaklaştırıldılar. Darbe sonunda Devlet Başkanı Albey Uld Salek yerinde kalırken, «Ulusal Kurtuluş Askerî Komitesi»nce Albay Uld Buseys Başbakan atandı. Yeni askerî yönetim, ülkenin tüm siyasî kurumlarını askıya alarak Ulusal Danışma Konseyini de kaldırdı.

Yeni Başbakan verdiği ilk demeçte, Batı Sahra sorununun «barışçı bir tarzda çözümleneceğini» ve barışın sağlanmasına kadar tüm siyasî faaliyetlerin durdurulduğunu belirtti. Bununla birlikte, Uld Buseys bir yandan halkının kendi kaderini tayin etmesine elverecek bir barışa ulaşmaya ve Cezayir'le yeniden ilişki kurmaya hazır olduğunu söylerken, öte yandan «ülke tehlikede olduğu sürece» Fas ve Fransız askerlerinin bölgede kalmaya devam edeceklerini söylemektedir. Yeni yönetimin bu tutumu Devlet Başkanı Uld Salek'in, Mart sonuna kadar Fas askerlerinin bölgeden çeki-

leceğine dair beyanını tekzip etmektedir. Oysa Fas ve Cezayir kuvvetleri bu bölgeden çekilmedikçe barışçı bir çözüme ulaşılması olanaksızdır.

Bunların yanında «yumuşak» bir darbeyle işbaşına gelen yeni yönetim, Sahra halkının haklarını tanımaya en yatkın kişileri kesin olarak hükümetten uzaklaştırmıştır. Bu durum, yeni yönetimin, Moritanya'nın POLISARIO Cephesiyle ikili görüşmeleri sürdürmesini şimdiden reddettiği anlamına geliyor.

Moritanya'nın yeni askeri yönetimi, bir yandan barışçı söylevler verirken, öte yandan daha ilk icraatında barışçı bir yaklaşıma ters düşen bir tutum içinde görünüyor. Bu tutum, yeni yönetiminin Batı Sahra sorununa yeni bir bakış ve iyiniyet getirmeyeceğini gösteriyor. Ancak, askeri yönetimin gerçek tutumu bundan sonra uygulayacağı politikayla netleşecektir.

Küba-SDAC İlişkileri Gelişiyor

POLISARIO TEMSİLCİLERİ KÜBA'DA

Kuruluşunun 3. yıldönümü 27 Şubatta kutlanan Sahra Demokratik Arap Cumhuriyeti ile sosyalist Küba arasında ilişkiler gelişmektedir. Son olarak POLISARİO Cephesinden bir heyet Küba'yı ziyaret ederek Fidel Kastro ile görüşmüştür. Siyasi büro üyelerinden oluşan POLİSARİO heyetine POLİSARİO Cephesi Genel Sekreter Yardımcısı Bachir Mustafa başkanlık etmekteydi.

POLİSARİO Cephesinin sosyalist Küba ile ilişkilerini geliştirmesi Afrika'da barış ve bağımsızlık güçlerinin mücadelesine yeni katkılar getirecek, emperyalizme ve emperyalist işbirlikçisi müstevli güçlere karşı büyük fedakârlıkla savaşan Batı Sahra halkının haklı dâvasıyla uluslararası dayanışmayı güçlendirecektir.

Hür (!) Lübnan Devleti

CAMP DAVİD'İN MEYVALARI

Mısır - Israil arasında varılan «barış» anlaşmasının bölgedeki meyvaları bir bir olgunlaşıyor. Emperyalizm, Israil'e sağladığı büyük hareket kolaylığı sayesinde bölge üzerindeki hesaplarını ve plânlarını uygulama sahnesine koyabilecek.

Mısır'ın etkisiz hale getirilmesinden sonra sıra Arap halklarının zor yoluyla sindirilmesine gelmiştir. Denenmekte olan provokatif yollar Camp David'in uzantılarından ve emperyalizmin manevralarından başka bir şey değildir. Lübnan'daki yeni gelişmeler bunu kanıtlıyor.

Yıllardır Lübnan'ın güneyini İsrail'in ve batılı güçlerin desteğiyle kontrolünde tutan falanjistler (faşist Hıristiyan milisler) Sur kenti bölgesinde «Hür Lübnan» adıyla «bağımsız bir devlet» kurduklarını açıkladılar.

Falanjistler öteden beri ABD'nin ve İsrail'in askeri ve mali desteğiyle Lübnan'ın egemenliğine karşı ülke içindeki rollerini yerine getirmektedirler. Falanjistlerin konumu ve işlevi, hem Filistin Kurtuluş Hareketi'ne Lübnan'da yaşamak ve mücadeleyi sürdürmek hakkını tanımamak, hem de İsrail'in Lübnan üzerindeki işgalci hesaplarına olanak sağlamaktır. Nitekim geçtiğimiz yıllarda, çeşitli provokasyon olaylarını bahane eden İsrail Lübnan'a açık askeri saldırılar düzenliyebilmiştir.

Camp David'in ardından elde ettiği olanakları İsrail bu kez daha ileri mevziler kazanmak için kullanmayı deniyor. İsrail'in kuzeyinde, Lübnan'dan koparılmış bir kukla devlet oluşturmak ve böylece Filistin Kurtuluş hareketine karşı daha ileri mevziler kazanmak emperyalizmin başlıca hedeflerinden biridir. Lübnan'daki Hıristiyan falanjistlerin bu son girişimi, doğrudan İsrail'den kaynaklanmaktadır ve onun işgalci emellerine hizmet etmektedir.

Camp David «barışı» şimdi Arap halklarının hayati çıkarlarına karşı açıktan saldırılara dönüşüyor. «Hür Lübnan» ilk meyvadır.

kısa..kısa..kısa

URUGUAY

Fransız Komünist gençlik hareketi, Uruguay'da tüm demokratlara, özellikle komünistlere yapılan baskıya karşı protesto gösterisi yaptı. Açıklandığına göre, Uruguay'da son olarak, diğer pekçok siyasi yönetici ve sendikacılarla birlikte komünist gençlik yöneticisi Leon Lev de tutuklanmıştı.

KOLOMBİA

Kolombia'lı komünist şair ve sosyolog Luis Vidales geçen hafta tutuklandı ve 15 saat gözleri bağlı olarak ayakta kaldı. Vidales 75 yaşındadır. Kolombia ordusu haber alma servisleri işte böyle çalışıyor. Ancak Luis Vidales Bogota'da çıkan «El Spectador» gazetesine yaptığı açıklamada, tutukluluğu sırasında pek çok subayla konuşma olanağı bulduğunu ve bunların, silahlı kuvvetlerin bazı elemanlarının gerici metotlarını onaylamadıkları izlenimini edindiğini bildirdi.

CEZAYİR-SSCB

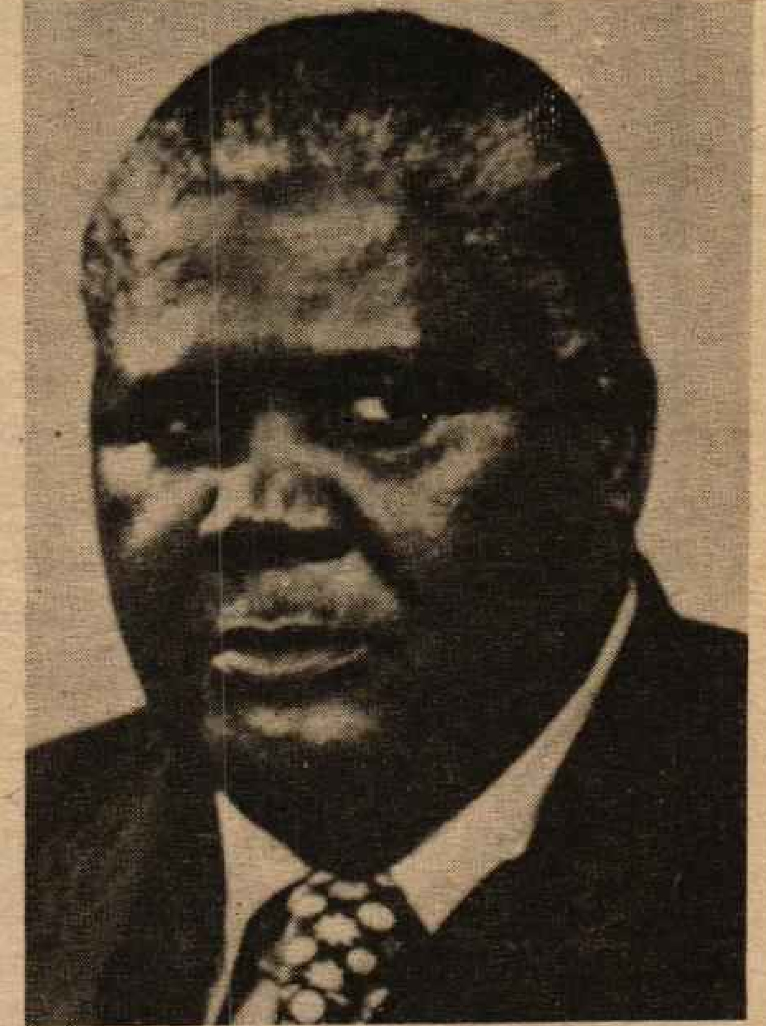
Cezayir Dışişleri Bakanı Ben Yahya, Moskova'ya yaptığı 48 saatlik dostluk ziyaretini tamamladı. Aleksi Kosigin ve Ben Yahya, Orta Doğu'daki durum tehlikeli geliştiği için, ciddi endişeler taşıdıklarını ifade ettiler. Ben Yahya'nın yaptığı açıklamaya göre, iki ülke arasında her alanda işbirliği için ileri hedefler öngörüldü.

ZAMBİYA

Irkçı Rodezya uçakları Zimbabwe mülteci kamplarını iki gün boyunca sürekli bombaladı. Zambiya hükümet sözcüsüne göre ilk saldırıda 138 kişi öldü.

Saldırılar, ırkçı iktidarın seçimleri kendi tarzında örgütlediği sırada oldu. Seçim güvenliği, sayısı çok kabarık silâhlı kişilerce sağlanacak ve beyazlar böylece silâhlarla korunarak oy vermeye gidecekler...

ZAPU Karargahına Rodezya Saldırısı

Rodezya'nın ırkçı beyaz azınlık rejiminin askeri birlikleri 13 Nisan sabahı Zambiya topraklarını pervasızca ihlâl ederek başkent Lusaka'da bulunan Zimbabve Afrika Halk Birliği Yurtsever Cephe Karargâhını ve Yurtsever Cephe lideri Joshuo Nkomo'nun evini tahrip ettiler. Nkomo'yu öldürmeyi amaçlayan tepeden tırnağa silâhlı özel yetiştirilmiş ırkçı komandolar, hedeflerine ulaşamadılar ama, Yurtsever Cephe karargâhı büyük hasar gördü. Kaç kişinin hayatını kaybettiği bilinmiyor.

Bilindiği gibi, Zimbabve bağımsızlıkçı güçleri, Rodezya'da işbirlikçi siyah kukla önderlerle ırkçı rejimin şu sıralarda birlikte düzenledikleri göstermelik seçimleri boykot etmektedirler. Tam seçimlerin arifesinde ırkçıların düzenledikleri bu saldırı olayının Zimbabve halkına gözdağı verme amacını güttüğü açıktır. «Seçimler» dolayısıyla ülkenin her yanında sıkıyönetim ilân edilmiş bulunmaktadır. Bu koşullarda yapılan seçimlerde seçim sandıklarını «korumak» için Rodezya ırkçı birliklerinin yanısıra Güney Afrika Cumhuriyeti birliklerinin de görevlendirildiği haber verilmektedir.

AHMET KAÇMAZ'IN NKOMO'YA TELGRAFI

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Genel Başkanı Ahmet Kaçmaz, Rorezya ırkçı beyaz azınlık rejimi askeri birliklerinin saldırısına uğrayan Yurtsever Cephe Lideri Joshua Nkomo'ya aşağıdaki dayanışma telgrafını çekmiştir:

Joshua Nkomo
ZAPU
P.K. 1657
Lusaka - Zambia

Zimbabwe toprakları üzerinde kanundışı egemenliklerini sürdürmeye gayret eden ırkçı beyaz azınlık rejiminin şahsınızı ve karargâhınızı hedef alan ve kardeş Zambiya'nın başkentinde düzenleme cüretkârlığını taşıyan suikast girişimini nefretle haber almış bulunuyoruz.

Zimbabwe halkının, öncüsü ZAPU'nun yönlendiriciliğinde yükselttiği kurtuluş hareketi karşısında gittikçe çaresiz kalan ırkçı, azınlık rejimi sonunun yaklaştığını görmekte ve askeri çılgınlıklarla ömrünü uzatmaya çalışmaktadır.

Partimiz, Türkiye Sosyalist İşçi Partisi, Zimbabwe halkının haklı ve onurlu mücadelesini yürekten desteklemektedir. Irkçı rejimin şahsınızı ve hareketinizi hedefleyen caniyane girişimini nefretle kınar, size ve değerli ZAPU militanlarına mücadelesinde başarılar dileriz.

Zafer ezilen halklarındır!
Yaşasın ZAPU!
Yaşasın enternasyonalizm!

AHMET KAÇMAZ
TSİP GENEL BAŞKANI

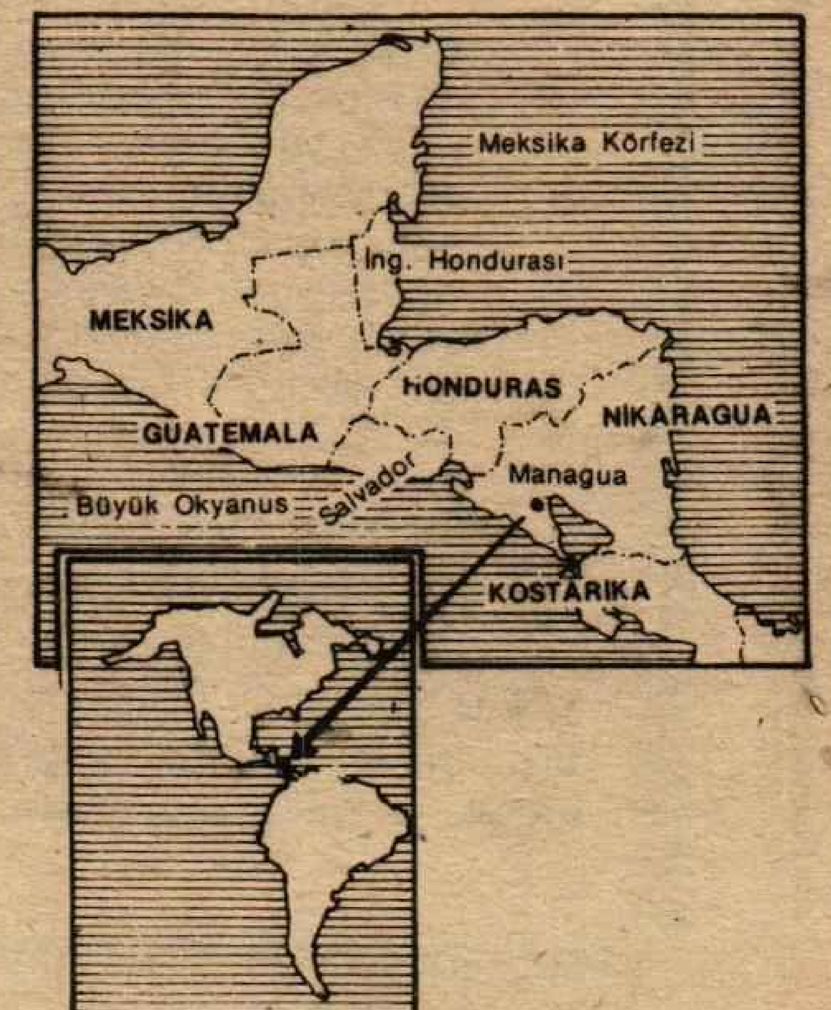
Nikaragua'da Kanlı Baskı Harekâtı

Faşist diktatör Somoza Amerikan tatilinden Nikaragua'ya döndü. Onun dönüşüyle birlikte paralı asker Milli Muhafızların rejime karşı direnen yurtseverler ve sivil halk üzerine saldırıları da şiddetlendi.

Geçen hafta Sandinista gerillalarının ele geçirdikleri Esteli şehrini geri alan gözü dönmüş askerlerin şehir ahalisine zalimce saldırdıklarını, hastaneleri basıp yaralıları ve onları tedavi eden doktorları öldürdükleri bildiriliyor.

Somoza ülkeye dönüşünde verdiği demeçte bu baskı harekâtını «muhalifleri yok etmeye yönelik temizleme operasyonu» olarak nitelemiştir. Bununla birlikte halkçı muhalefet güçlerinin silâhlı direnişi şimdi ülkenin üç ayrı yerinde birden olanca şiddetiyle ve daha büyük kapsamda devam etmektedir.

ABD destekli faşist diktatör yerinde kalmak ve emperyalizme hizmete devam etmek için daha çok kan dökeceğe benziyor, ama halk düşmanlarını bekleyen son onun da yakasına yapışmakta gecikmeyecek.

FAŞİZME GEÇİT V

ÜLKENİN SOMUT ŞARTLARINDAN HAREKET ETMEK ŞARTTIR

Öncelik-sonralık noktasında, ülkemizin özgül şartları, antifaşist iş ve eylem birliğinin yurdun her yerinde ve her aşamasında bir an önce gerçekleştirilmesini dayatmaktadır. Bunun için de, **demokrasi saflarında yer alan partilerin ve siyasî çizgilerin beraberliğine öncelik vermeye çalışarak** iş ve eylem birliğinin kitlesel tabanını genişletecek tüm örgütsel beraberlikler sağlanmaya çalışılmalıdır. Siyasî örgütlerin öncelikle işbirliği sağlanmıyorsa, mesleki demokratik kitlesel örgütler antifaşist işbirliğinde mesafe alınmasını sağlıyabilirler. Böylece siyasî örgütlerin cepheleşmesinden önce, kitle örgütlerinin eylem birliği yaygınlık ve etkinlik kazanabilir. Böylesi de kuşkusuz siyasî örgütlerin meydana getirecekleri kalıcı bir cephenin oluşmasına katkıda bulunur.

Yine böylesi eylem birlikleri sosyalist hareketin birliğine de hizmet eder. Keza siyasî örgütler arasında oluşan işbirlikleri de sosyalist birliği kolaylaştırıp yakınlaştırır. Görülüyor ki, antifaşist mücadelenin zaferinin tayin edici şartı olan **sosyalist birlik «olmazsa, olmaz»** bir faktördür ama, bu meselenin çözüme ulaştırılmasında başka öncelikler pekâlâ mümkündür, hatta gereklidir. Bu öncelikler uygulamaya konulduğunda, yani faşist saldırganlığa karşı mücadelede hayatî önemi olan kitlesel iş ve eylem birlikleri hayata geçirilmeye başlandığında hem sosyalist hareketin birliğine doğru hızla mesafe alındığı görülecektir, hem de sosyal demokrasiden kaynaklanan olumsuzluklarda gözle görülür bir gerileme meydana gelecek ve demokrasi saflarında yer alanların tümünün oluşturacağı antifaşist cephe hedefi yakınlaşacaktır. Böylece sosyalist hareketin birliği ile antifaşist işbirliği birbirlerini tamamlayıp geliştiren bir süreç içine girmiş olacaklardır. Ve bir süre sonra, tayin edici olan sosyalist birliğin sağlanmasıyla birlikte, antifaşist cephenin örgütlenmesi de en yetkin şekline ulaştırılabilecektir. Yeter ki bize yol gösteren işçi sınıfının bilimi, hareket noktamız ise içinde yaşadığımız toplumun somut şartları olsun!

ANTİFAŞİST CEPHEDE İŞÇİ SINIFI PARTİSİNİN ÖNEMİ

Antifaşist cephenin oluşturulmasında işçi sınıfına düşen sorumluluğu **Rapor** şöyle dile getirmektedir:

> **«Anti-faşist Halk Cephesinin kurulmasında en belirleyici, temel nokta, halkın bu kesimlerinin, özellikle emekçi köylülerin talepleri - bunlar proletaryanın temel çıkarları doğrultusunda taleplerdir - savunmakta ve proletaryanın talepleri mücadele sürecinde bu taleplerle birleştirmekte** devrimci proletaryanın kararlı davranmasıdır.» (Georgi Dimitrov, Seçilmiş Eserler, Sofya 1972, İng., Cilt 2, sf. 35).

Yazımızın çeşitli bölümlerinde vurguladığımız gibi, ülkemizde «devrimci proletarya» görevini en iyi biçimde sosyalist birliği sağlayarak yerine getirebi'ir. Ancak bu hedefe varana kadar bize düşen **devrimci partinin toplumsal işlevini etkisiz yerine getirmektir.**

PROLETARYANIN ÖNCÜSÜNÜN TAYİN EDİCİ ROLÜ

Bu nokta son derece önemlidir. Çünkü yazı dizimizin birinci bölümünden de hatırlanacağı gibi faşizmi önlemenin ilkelerinden birisi de antifaşist mücadeleyi yürütecek **güçlü bir devrimci parti**'nin mutlak gerekliğidir. Bu nokta Rapor'da daha sonra şöyle açılmaktadır.

> «Yoldaşlar, bir birleşik cephe kurma mücadelesinde Komünist Partisinin öncü rolünün önemi olağanüstü artmaktadır. İşçi sınıfının birleşik cephesinin aslında tek başlatıcısı, örgütleyicisi ve itici gücü, Komünist Partisidir.
>
> **Komünist Partileri ancak kendi saflarını her bakımdan güçlendirdikleri,** insiyatiflerini geliştirdikleri, Marksist-Leninist bir siyaset izledikleri ve sınıf güçlerinin mevcut durum ve mevzilenmesini dikkate alan doğru, esnek taktikler uyguladıkları takdirde en geniş emekçi kitleleri faşizme ve sermayenin saldırısına karşı birlikte mücadeleye seferber edebilirler.

KOMÜNİST PARTİLERİN PEKİŞTİRİLMESİ

> Altıncı ve Yedinci Kongreler arasındaki dönemde kapitalist ülkelerdeki Partilerimiz şüphesiz ki boyca büyümüşler ve büyük ölçüde çelikleşmişlerdir. Fakat bu başarıyla yetinmek son derece tehlikeli bir yanılgı olur. İşçi sınıfının birleşik cephesi ne kadar genişlerse, karşımıza o kadar daha çok yeni, karmaşık sorunlar çıkacak, Partilerimizin siyasi ve örgütsel pekiştirilmesi için çalışmamız da o kadar daha zorunlu olacaktır. Proletaryanın birleşik cephesi bir işçiler ordusunu öne çıkarır; bu ordunun başında ona hedefler ve yollar gösterecek bir öncü güç varsa işçiler görevlerini yerine getirebilirler. Bu öncü güç **ancak güçlü bir proleter, devrimci parti olabilir.**
>
> Biz Komünistler bir birleşik cepheyi kurmak için hiçbir gayreti esirgemiyorsak, bunu sadece Komünist Partilerine yeni üyeler devşirmek gibi dar bir amaçla yapıyor değiliz. Fakat birleşik cepheyi güçlendirmeyi ciddi olarak istediğimiz **içindir ki,** Komünist Partilerini her bakımdan güçlendirmeli ve üye sayılarını arttırmalıyız. Komünist Partilerinin güçlenmesi de bir Parti sorunu değil, tüm işçi sınıfını ilgilendiren bir sorundur.
>
> **Komünist Partilerin birliği, devrimci dayanışması ve mücadeleye hazır olma düzeyleri** yalnız bize değil, bütün işçi sınıfına ait son derece değerli bir sermayedir.» (a.g.e., sf. 75-76)

Görüldüğü gibi 3. Enternasyonal'in Genel Sekreteri işçi sınıfı partisinin antifaşist mücadeledeki önemini böyle vurgulamaktadır. Yukarıdaki alıntıda dikkati çeken bir nokta da, üye meselesine bakış açısıdır. Elbette ki işçi sınıfı partileri sırf daha kalabalık olmak için üye kaydetmezler ama proletaryanın mücadeleye etkin ve aktif bir şekilde kitlesiyle seferber edilebilmesi için mümkün olduğu kadar çok üye **kazanmak** gerektiği de açıktır. Ve ülkemiz şartlarında öncü partinin nicel açıdan hızla güçlenmesinin başta gelen yolu sosyalist hareketin birliğe kavuşmasıdır. Üstelik böylesi bir birlik sosyalist hareket içinde yer alanların aritmetik toplamından daha ileri boyutlar açacaktır. Birliğin getireceği şevk, güven ve coşku sonucunda, en değerli kadro elemanlarının bir çatı altında toplanmasıyla **nitel bir sıçrama,** işçi sınıfının, öncüsüne kitlesel yönelmesiyle de **nicel bir sıçrama** gerçekleşecektir. Böylece proletaryanın devrimci siyasi otoritesi oluşturulmuş olacaktır. Antifaşist mücadeledeki diğer zorlukların üstesinden gelinmesinde, işçi sınıfının ve emekçi halkın elinde böylesi bir silahın bulunmasının önemi, herhalde son derece açıktır.

FAŞİZMİN SALDIRILARI KARŞISINDA UYANIK OLMAK

İşçi sınıfının antifaşist mücadelede eyle birliğinin sağlanması, faşizmden çıkarı olmayc diğer toplum kesimleriyle işçi sınıfının antifaşi güç ve eylem birliği ittifakının kurulması ve bı tün bunları yönlendirip başarıyla yürütecek b partinin, proletaryanın devrimci öncüsünün pı kiştirilmesi. İşte **Rapor**'da sıralanan 4 temel ilkı den bu 3'ünün hayata geçirilmesi görevi gördı ğümüz gibi bütün aciliyetiyle bizleri beklemektı dir. İşçi sınıfı sosyalistleri, faşizme karşı mücadele konusunda, bilimsel sosyalizmin klasikleşen bu ilkelerine harfiyyen riayet etmekle ve gereklerini yerine getirmekle yükümlüdürler. Üstelik bu kadarı da yetmez. Yazı dizimizin önceki bölümlerinden birisinde verdiğimiz ilkelerin bir dördüncüsü vardır ki, günümüz şartlarında olağanüstü önem kazanmıştır. O da, işçi sınıfının faşizmin tırmanışına ve darbelerine karşı uyanık olması ve gafil avlanmaması gereğini vurgulayan, yani **faşizme geçit verilmemesi için nasıl bir tavır içinde olunması, ne gibi bir politika izlenmesi** gerektiğini belirleyen şarttır.

Bu nokta çok önemlidir. Çünkü, önce 12 Mart döneminin, daha sonra MC iktidarlarının avantajlarını açgözlüce değerlendiren faşist hareket, bugün tüm halk ve demokrasi güçlerine karşı amansız bir saldırıya geçmiştir. Antifaşist saflar ise söz konusu 4 ilkenin herbirisi açısından önemli zaaf ve olumsuzluklar göstermekte dir. Faşist saldırganlığın en azından göğüslenebilmesi için söz konusu ilkelerin ilk üçünün hayata geçirilmesinde oldukça mesafe katedilmesi gerektiği açıktır. Ancak bu konulardaki hatırı sayılır eksiklikler ve aksaklıklar devam ediyor diye gezmeye ve işi oluruna bırakmaya gidilmemeli dir. Faşizm olanca azgınlığına rağmen halkın direncini kıramamış, demokrasi güçlerini yıldırıp, sindirememiştir. Bu önemli bir olumluluktur. Antifaşist safların beraberliğini ve dayanışmasını sağlamak için önümüzde hâlâ daha zaman ve fırsat var demektir. Özellikle sosyal demokrasinin antifaşist güç ve eylem birliğine karşı olumsuz ve itici tutumlarının etkisizleştirilmesi için büyük çaba gösterilmesi, bunun için de eldeki imkânlar ne olursa olsun faşizme karşı mücadeleye, yurdun her köşesinde, hayatın her alanında hız verilmesi gerekmektedir. Böyle yapılmalı ve alabildiğine uyanık davranılmalıdır ki, faşist hareket işçi sınıfını ve emekçi halkı bastırıp sultası altına almasın. Çünkü tarih antifaşist güçlerin zaafları sonucu faşistlerin iktidarı ele geçirdiklerinin somut örnekleriyle yazmaktadır. Bu konuda Rapor'da verilen örnekler son derece öğre ticidir.

> «Meselâ Avusturya Sosyal Demokrat Partisini ele alalım. 1918 devrimi bu partiyi dorul bir mevkiye getirdi. İktidar elindeydi, ordudı

ERMEMEK İÇİN-6

ve devlet aygıtında, güçlü mevzilere sahipti. Bu mevzilerden yararlanarak faşizmi daha doğarken boğabilirdi. Oysa o, işçi sınıfının mevzilerini hiç direnmeden bir biri ardısıra teslim etti. Burjuvazinin gücünü arttırmasına, anayasayı kaldırmasına, devlet aygıtını, orduyu ve polisi Sosyal Demokrat görevlilerden temizlemesine, silâh ve mühimmat fabrikalarını işçilerin kontrolü dışına çıkarmasına göz yumdu. Faşist haydutların Sosyal Demokrat işçileri katledip cezasız kalmalarına müsaade etti ve faşist unsurların fabrikalara girmelerine imkân veren Hüttenberg Paktı'nın şartlarını kabul etti.» (a.g.e. sf. 70-73).

......

«Almanya'da faşizmin başarı kazanması kaçınılmaz mıydı? Hayır, Alman işçi sınıfı bunu önleyebilirdi.

Ne ki bunun için birleşik bir anti-faşist proleter cephesini gerçekleştirmesi, Sosyal Demokrat önderleri Komünistler aleyhinde kampanyalarından vazgeçmeye ve Komünist Partisinin faşizme karşı birlikte eylem için tekrar ve tekrar ileri sürdüğü önerileri kabule zorlaması gerekirdi.

Faşizm saldırıya geçtiğinde ve burjuva demokratik özgürlükler burjuvazi tarafından adım adım ortadan kaldırıldığında Sosyal Demokratların lâftan ibaret kalan kararlarıyla yetinmemeli, bütün bunlara Alman burjuvazisinin faşist plânlarının gerçekleşmesini güçleştirecek gerçek bir kitle mücadelesiyle karşı çıkmalıydı.» (a.g.e. sf. 70-73).

......

«Prusya hükümetinin başındaki Sosyal Demokrat önderleri faşizme karşı savunma tedbirleri almaya, faşist elebaşıları tutuklamaya, faşist basını kapatmaya, faşistlerin ve faşist hareketi finanse eden kapitalistlerin maddi kaynaklarını müsadere etmeye, faşist örgütleri dağıtmaya ve silâhsızlandırmaya, vb. zorlamalıydı.» (a.g.e., sf. 70-73).

......

«Proleter başkaldırı güçlerinin bir köylü savaşıyla öylesine uygun şartlarda bir araya geldiği İspanya'da burjuvazinin ve aristokrasinin zafer kazanması kaçınılmaz mıydı?

İspanyol Sosyalistleri devrimin ilk günlerinden beri hükümetteydiler. Komünistler ve Anarşistler dahil olmak üzere her türlü siyasi düşüncede işçi sınıfı örgütleri arasında mücadeleci bir irtibat kurdular mı, ve işçi sınıfını birleşik bir sendika örgütünde kaynaştırdılar mı? Köylüleri devrimden yana kazanmak için toprak ağalarının, kilisenin ve manastırların bütün topraklarına el konulmasını talep ettiler mi? Katalonya'lıların ve Basques'ların ulusal kaderlerini kendilerinin tayin etmeleri için ve Fas'ın bağımsızlığı için mücadele vermeye kalktılar mı?...

Burjuva - toprak ağası gericiliğinin ve faşizmin saldırısına karşı birlikte eylem için Komünistlerin sık sık ileri sürdükleri önerileri reddettiler; gericilerin Cortes'de (parlamento) çoğunluğu ele geçirmelerini sağlayan seçim kanunlarını, halk hareketini cezalandıran ve şu anda kahraman Asturias madencilerinin yargılanmalarında kullanılan kanunları çıkardılar. Toprak için mücadele eden köylüleri Sivil Muhafızlara kurşunlattılar, vb.» (a.g.e., sf. 70-73)

Görüldüğü gibi, faşizmin Avusturya, Almanya ve İspanya'da işçi sınıfını ve demokrasi saflarını yenilgiye uğratmasının önde gelen nedeni, sosyal demokrasinin faşist saldırganlık karşısındaki tutarsızlıkları ve yanlış politikalarıdır. Sosyal demokrasi faşizme karşı işçi sınıfının kitlesel örgüt ve eylem birliğini sağlamadan yana olacak yerde, burjuvaziyle sınıf işbirliğine gitmiş, işçi sınıfının ve demokrasi saflarının mücadelesini kolaylaştırıp, geliştirecek politikalar izleyeceğine, emekçilerin çıkarlarını hiçe saymıştır. Özellikle hızla tırmanmakta olan gericiliğe ve faşizme karşı alınması gereken tedbirlerin devamlı savsaklanması, işçi sınıfının devrimci politikasından duyduğu ölesiye korku nedeniyle bir türlü antifaşist işbirliğine yanaşmaması, faşistlerin işini büyük ölçüde kolaylaştırmıştır.

SOSYAL DEMOKRASİ TARİHTEN DERS ALMAMAKTADIR

Yukardaki alıntılar, iki açıdan son derece ilginçtir. Birincisi, bugün ülkemizde sosyal demokrasi de, üstelik tarihin verdiği bunca derse ve işçi sınıfı sosyalistlerinin çıkıp usanmayan uyarılarına rağmen, geçmişte Avrupa'lı ağabeylerinin yaptıklarını çoğu kez aynen tekrarlamaktadır. Özellikle, faşist saldırı mihrakları üzerine cesaretle ve radikal şekilde gidilmemesi noktasında Avrupalı sosyal demokratlarla yerli sosyal demokrasi arasında «şaşırtıcı» bir paralellik bulunmaktadır. Demokrasi güçlerinin birleştirilmesi noktasındaki olumsuzluk ve iticilik de aynı paralelliği göstermektedir. İlginç olan ikinci nokta ise, örnek verilen her üç ülkede de faşistlerin sosyal demokrasinin kökünü kazımalarıdır. Nitekim bugün ülkemizde de faşistler sosyal demokrasiye karşı benzeri niyetlerini açık etmekte bir beis görmemektedirler. Buna rağmen yerli sosyal demokrasi, ne geçmişteki kendi mahvına sebep olan yenilgilerden ders almaktadır, ne de bugün bizzat faşistlerin açık tehditleri karşısında meselenin ciddiyetini kavrayabilmektedir. Bu yüzden de bindiği dalı kesmeğe devam etmektedir.

Sosyal demokrasi görüldüğü gibi, antifaşist mücadelenin rayına oturtulamayışında başta gelen olumsuzluk kaynağıdır. Ama hep vurguladığımız üzere, onun bu olumsuz tutumundan, onun solunda yer alanlar, özellikle işçi sınıfı sosyalistleri de sorumludur. Çünkü bir ayağı tekelci burjuvazide olan sosyal demokrasi, — günümüzde demokrasi düşmanlığının şampiyonluğunu tekelci burjuvazi yaptığı için — bir türlü tutarlı ve kararlı demokrat bir çizgi izleyemez. Onu bu konuda tutarlı ve kararlı kılacak olan demokrasi mücadelesini başını çeken işçi sınıfının, onu siyaset arenasında temsil eden sosyalistlerin izleyecekleri doğru politika olacaktır. Şayet burada sağlı sollu hatalar yapılıyorsa, sosyal demokrasinin olumsuzluklarının etkisizleştirilmesi mümkün olmaz. Hattâ o, böylesi durumlarda antidemokratik yollara başvurmanın bahanelerini de bulur ve antifaşist iş ve eylem birliği konusundaki olumsuzluklarını derinleştirir. Nitekim bugün Türkiye'de gözlemlenen budur.

Nelerdir CHP'nin solunda yer alanların sağlı sollu hataları?

ANTİFAŞİST MÜCADELENİN TEMEL KAPSAMI

Bu çok önemil noktayı ele almadan önce antifaşist birliğin özellikle sosyalistlerle sosyal demokratlar arasında oluşturacak işbirliğinin temel hedef ve kapsamını bir kez daha vurgulamamız yerinde olacaktır. **Rapor** bu konuda şöyle demektedir.

«Bugünkü aşamada birleşik cephenin temel içeriği nedir ve ne olmalıdır? İşçi sınıfının âcil ekonomik ve siyasi çıkarlarının savunulması, işçi sınıfının faşizme karşı savunulması, bütün kapitalist ülkelerde birleşik cephenin **hareket noktası** ve **esas içeriği** olmalıdır.

Proletarya diktatörlüğü için mücadeleye kuru çağrılar çıkarmakla yetinmemeliyiz. Kitlelerin hayati çıkarlarından, onların bugünkü gelişme aşamasındaki mücadele kapasiteleri düzeyinden kaynaklanan sloganları ve mücadele biçimlerini bulup öne sürmeliyiz.

Kapitalist yağmaya ve faşist barbarlığa karşı kendilerini savunmaları için **bugün** ne yapmaları gerektiğini kitlelere göstermeliyiz.

Emekçi kitlelerin hayati çıkarlarının savunulması için, çeşitli eğilimlerdeki işçi örgütlerinin birlikte eyleminin yardımıyla en geniş birleşik cepheyi kurmaya gayret göstermeliyiz. Bu,

Birincisi, krizin sonuçlarını hâkim sınıfların omuzlarına, kapitalistlerin ve toprak ağalarının omuzlarına, tek kelimeyle zenginlerin omuzlarına gerçekten aktarmak için birlikte mücadele;

İkincisi, faşist saldırının her biçimine karşı, emekçi halkın kazanımları ve haklarını savunmak için, burjuva demokratik özgürlüklerin kaldırılmasına karşı birlikte mücadele;

Üçüncüsü, yaklaşmakta olan bir emperyalist savaş tehlikesine karşı birlikte mücadele, böyle bir savaşın hazırlanmasını güçleştirecek bir mücadele demektir.» (a.g.e. sf. 31-32)

Görüldüğü gibi sosyalistlerle sosyal demokratların antifaşist birliğinin **«hareket noktası»** ve **«temel kapsamı»** «işçi sınıfının acil ekonomik ve siyasî çıkarlarının korunması» olarak tespit edilmiştir. Yerli ve «Batılı» sosyal demokrasilerin —devamlı dikkati çektiğimiz— farklılıklarına rağmen bu kural bugün ülkemiz için de geçerlidir. Çünkü ülkemizde de antifaşist safların başlıca siyasi güçleri sosyalistlerle sosyal demokratlardır. Geniş çalışanların kitlesini antifaşist saflara kazanmak ve emekçileri faşizmin saldırısından korumakla — ki bunun yolu onların en «hayati ihtiyaçlarına» çare bulmaktan geçer — yükümlü olan sosyalistlerin başarısı, sosyal demokratlarla oluşturulacak bir antifaşist iş ve eylem birliğinden geçer.

İşte bu nokta gereğince gözetilmedi miydi sağ ve sol yanılgılara düşmekten kurtulunamaz.

(Devam Edecek)

Demokratik Hak ve Özgürlükler İçin

Önceki hafta, değişik siyasal çizgiler arasında, demokratik hak ve özgürlükler uğruna kitle toplantıları yapıldı. Ayrı siyasal bütünlükler içinde bulunan güçlerin, ortak hedefler etrafında güç ve işbirliği yapmaları yolunda, şu anda yerel düzeyde de olsa önemli bir adım oluşturan bu toplantılardan Diyarbakır ve Van toplantıları olgunluk ve dayanışma atmosferi içinde geçerken, Mersin mitinginde özellikle belli bir çevrenin grupçu tutumu ve slogan yarışı başlatma, miting alanını kendi grubunun gövde gösterisine dönüştürme gayreti başlıca olumsuzluk kaynağı oldu.

İşçi sınıfı sosyalizmi, eylemde uyum sağlayabilecek yöntemlerde anlaşabilecek siyasal çevrelerle ortak amaçlara yönelik işbirliği politikasını ısrarla sürdürecek, öncelikle disiplinli, tutarlı ve ciddi davranabilenlerle eylem birliğini geliştirecektir. Grupçuluk ve ayrılıkçılık anlayışını elden bırakmama eğilimleri ise süreç içinde iflâs edecektir.

Diyarbakır toplantısından

DİYARBAKIR

Demokratik Hak ve Özgürlükler İçin Güçbirliği amacıyla Diyarbakır'da düzenlenen toplantı 14 Nisan Cumartesi günü yapıldı.

Açılış ve saygı duruşundan sonra Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Genel Sekreteri yaptığı konuşmada güncel ekonomik, sosyal ve siyasal sorunlara değindi.

TSİP Genel Seketeri, bugün Türkiye ekonomisinin vardığı çıkmazın sorumlusunun emperyalizme bağımlılık ve tekelci sermaye egemenliği olduğunu, sosyal demokrasinin ise kendi sınıfsal ve siyasal yapısı gereği bu bağımlılık ve egemenlik çemberi içine hapsolduğunu, böylelikle emperyalistlerin yerli tekelcilerin dayatmalarıyla onların isteklerine uygun bir yol izlediğini söyledi.

Sömürücü güçlerle emekçiler arasındaki çelişkinin iyiden iyiye derinleştiği bir noktada iktidar olan CHP'nin, emperyalistlere ve işbirlikçilerine karşı ödün üstüne ödün vererek değişik egemen çıkarlar arasında denge kurma politikası izlediğini, böylelikle çeşitli sağ güçlerin bileşkesi üzerinde hükümet etmek, bu şekilde ayakta durmak için çabaladığını dile getirdi.

Üstüste yapılan astronomik zamlarla, hızla yükselen enflasyon oranıyla, ardarda getirilen devalüasyonlarla, geniş emekçi yığınların yaşama ve çalışma koşullarının daha da kötüye gittiğini, yoksullaşmanın arttığını söyleyen Yusufoğlu, kitlelerin büyüyen hoşnutsuzluğu karşısında faşist güçlerin emekçi halk hareketini sindirmek amacıyla saldırılarını bir yandan yoğunlaştırırken, öte yandan bilinçsiz ara tabakalarda «otorite» ihtiyacı yaratmak ve bu otoriteye talip olmak böylelikle bir dizi komployla iktidara gelmek için çok yönlü planlar uyguladıklarını belirtti.

Böylece, emekçilerin ekonomik talepleri yanında siyasal demokrasi uğruna verdikleri mücadelenin de geliştiğini, siyasal demokrasiye karşı egemen baskıların arttığını, sosyal demokrasinin de bu baskılara ortak olduğunu söyleyen TSİP Genel Sekreteri, son zamanlarda emperyalist güçlerin Türkiye üzerinde yeni oyunlar içine girdiğini ifade ederek konuşmasını şöyle sürdüdü:

«Orta Doğu'da gerileyen konumlarını pekiştirmek, kayıplarını telâfi etmek isteyen ve bu amaçla Türkiye'yi bir NATO ülkesi olarak tahrik etmeye uğraşan emperyalistler, şu günlerde projektörlerini Türkiye üzerine çevirmişler ve Doğu'ya karşı gerici tahriklere yönelmişlerdir. Emperyalist güçlerin haber ajanslarından AP ve UPİ bu konuda ısrarlı yayınlara başlamış, İngiliz BBC'de onlara yardım etmiştir. Federal Almanya'nın gerici dergilerinden Stern, aynı tahriklerde rol almıştır. Türkiye'de Tercüman, Hergün, Aydınlık ve Son Havadis vb. gibi gerici gazeteler Amerikan emperyalizminin çıkarları doğrultusundaki bu koroya katılmışlardır.

Öte yandan, Israil parlamentosu konuyla ilgili bir gizli oturum yaparak, CİA'nın işbirlikçisi gizli siyonist polis örgütü MOSSAD'ın raporları ışığında görüşme açmıştır. Ankara ise uluslararası kurallar bakımından Türkiye'nin içişlerine karışmak olan bu çabalara karşı çıkacağı yerde, aynı mihrakların ağzıyla şovenizmi körükleme yoluna gitmiştir.»

TSİP Genel Sekreteri, Doğu Anadolu'ya yönelik faşist ve şovenist tahriklerin emperyalizmden kaynaklandığını ve bütün kanıtlarıyla görüldüğü gibi, bölgedeki ve tüm ülkedeki demokratik güçleri hedef alırken, aynı zamanda dünya sosyalist sistemine karşı barış ve sosyalizm düşmanı kışkırtmaların sergilendiğini, emperyalistlerin ve işbirlikçilerinin gene her zamanki anti - demokratizm ve şovenizm silahına sarıldıklarını belirtti.

TSİP Genel Sekreteri, son zamanlarda «bölücülük» adı altında başlatılan şoven ve anti-demokratik kampanyanın gerçekte insan haklarına karşı, devrimci, ilerici ve ulusal demokratik güçlere karşı, bölgede barış güçlerine ve Sovyetler Birliği'ne karşı emperyalizmin ve gericiliğin yeni bir saldırısı olarak niteledi. Ulusal demokratik hak ve özlemlere yönelik, bağımsızlık ve demokrasiye barış ve sosyalizme yönelik bu tehdit karşısında temel insan özgürlüklerini ve demokrasiyi kararlı bir şekilde savunmanın taşıdığı öneme değindi.

Yalçın Yusufoğlu, oynanmak istenen çok yönlü oyunda sözde «sol» adına davranan birtakım şiddet gruplarının da rol aldığını birçok provokasyonun tezgahlandığını söyleyerek bu tertipler karşısında uyanık olmak ve tüm ilerici güçlerin birliğini, beraberliğini sağlamak gerektiğini vurguladı.

Daha sonra Devrimci Halk Kültür Derneği adına konuşan Bozan Erdem şöyle konuştu:

«Bugün Türkiye'de gerici güçler en azgın bir şekilde baskı ve terörü sürdürmektedir. Bu baskı ve terörün, emperyalist güçlerin girdiği bunalımın Türkiye'ye yansıması olduğu bir gerçektir. Emperyalizm Orta Doğu'da büyük bir darbe yemiş, bu darbe sonucu Orta Doğu'daki statüsünü büyük ölçüde kaybetmiştir. Bunun için kaybettiği statüyü Türkiye'de güçlendirmek amacıyla ekonomik «yardım» ile birlikte büyük siyasi tavizlerin peşindedir. Bu nedenle devalüasyonu dayatmakta, ücretlerin dondurulmasını sağlamak için var gücünü kullanmaktadır. Iktidar bu tavizleri verme niyetini açıkça göstermiştir. Bir taraftan zamlar yüzde yüz oranında yükseltilirken, devalüasyonlar uygulanmaya çalışılırken, diğer taraftan ilerici güçleri sindirmek için de çeşitli anti - demokratik yasalar gündeme alınmaktadır. Getirilmek istenen Dernekler yasası, gösteri yürüyüşleri yasası, seçim yasası, polis salâhiyetleri yasası ile dernekler tamamen çalışamaz hale getirilecek, gösteri ve yürüyüş hakkı alabildiğine kısıtlanacaktır.

Gerek zamlar, ücret dondurulması ve gerekse çıkarılmak istenen anti - demokratik yasaların yanısıra, faşist terör de azgınca sürdürülmektedir. Her gün ilerici, yurtsever gençler ve emekçiler sokak ortasında kurşunlanmakta, bu terörün sonucu olarak bugün can ve mal güvenliği büyük bir tehlike altında tutulmaktadır. Bütün bunlar, Türkiye'deki ilerici güçlere büyük görevler yüklemektedir. Emperyalizmin her türlü siyasi ve iktisadi dayatmasına karşı mücadele etmek en âcil görevdir. Bunun yanında zamlara, devalüasyona karşı durmak yeni çıkarılmak istenen anti - demokratik yasaların engellenmesi için çaba sarfetmek ilericilerin önündeki görevlerin başlıcalarıdır. İlerici güçler bu çabaları sürdürürken, bunların daha güçlü ve etkin olabilmesi için bütünleşmek zorundadırlar.

Bu nedenle, emperyalizme, zamlara, çıkarılmak istenen anti - demokratik yasalara karşı mücadelede güçlerimizi bütünleştirmeye davet ediyoruz.»

İnsan haklarına, demokratik hak ve özgürlüklere, ulusal demokratik güçlere ve tüm devrimcilere, ilericilere yönelik baskı, tehdit ve uygulamalara dikkati çeken Bozan Erdem, sözlerini «Yaşasın tüm demokratik güçlerin güç ve eylem birliği» sloganıyla bitirdi.

İlerici Gençler Derneği adına söz alan Şemsi Araç, Türkiye'de tüm demokrasi güçleri üzerindeki baskıları ve yasakları birer birer dile getirdi, demokratik talepleri belirtti, ortak mücadelenin güç ve eylem birliğinin taşıdığı önemi vurguladı.

Son olarak Devrimci Demokratik Kültür Derneği adına konuşan Kutbettin Alış, özetle şöyle dedi:

«Günümüzde tüm sömürü ve baskı güçleri, bu sömürü ve baskı düzenlerini uzun süreli kılabilmenin yollarını arıyorlar. Emperyalistler, sömürgeciler, faşistler, ırkçılar, gericiler, bunların ekonomik ve askeri örgütleri, emperyalizmin uşakları sömürü toplumunu uzatabilmek için doğanın en değerli varlığı olan insanın, insanlık haklarına, temel hak ve özgürlüklerine en azgın saldırıyı yöneltiyorlar...

İşte insanlığa yönelen bu tehditlerin nedenini hiç kuşkusuz dünyanın içinde bulunduğu genel durum ile açıklayabiliriz. Ülkemizde ULUSAL DEMOKRATİK HAK VE ÖZGÜRLÜKLERİMİZE yönelen tehditleri kavrayabilir, bunları koruyup geliştirebilmek için savaşım hedef ve yöntemlerimizi doğru saptayabiliriz.

Dünya ölçüsünde KAPİTALİZMDEN SOSYALİZME geçiş çağını yaşıyoruz. İnsanlık SOSYALİST SİSTEM İLE KAPİTALİST SİSTEM arasındaki çelişkinin TEMEL olduğu çağımızda yeni değişme ve gelişmelere tanık oluyor. Emperyalistlerin sömürgecilerin tüm çabalarına, yalan ve demagojilerine rağmen, insanın onurunun çiğnenmediği, temel hak ve özgürlüklerin ayaklar altına alınmadığı, insanın insanı sömürmediği bir toplumun yaratılabileceği kanıtlanmıştır... Sermayenin ve emeğin uluslararası nitelik kazanması, dünya ölçüsünde sınıf savaşımının ulaştığı en yüksek boyuttur. Bu savaşımın ideolojik temelleri ise doğa ve toplumun bilimsel incelemesine dayanan bilimsel sosyalist öğretidir. Dünya sosyalist sisteminin başını çektiği, kapitalist - emperyalist ülkelerdeki işçi sınıfı hareketlerinin ve ezilen dünya halklarının ulusal ve toplumsal kurtuluş savaşlarının oluşturduğu güçlü enternasyonal birlik karşısında emperyalizm daha da geriliyor... İnsanların insanlık onuru için, mutlu bir yaşam için sürdürdükleri savaşım her defasında emperyalistlerin, sömürgecilerin, faşistlerin, gericilerin ve onların uşaklarının en azgın saldırıları ile karşılaşıyor. Sosyalist sistemin kararlı barış ve detant politikasına, nükleer silahların sınırlandırılmasına karşı, silahsızlanma politikasına karşı emperyalistler bölgesel savaşları kışkırtmakta, bu yolla askerileşmiş ekonomisi için yeni pazarlar bulmaya çalışırken, diğer yandan yumuşama politikasını engellemeye silahsızlanmayı hızlandırmaya uğraşıyor...

Güçbirliği Toplantıları

Emperyalizm ile ekonomik, askeri ve siyasi bağımlılık ilişkileri içerisinde bulunan Türkiye'de, sömürü ilişkilerinin oranına göre, dünya ölçüsünde de emperyalist politikanın doğal sonucu olan insan hak ve özgürlüklerine saygı sorunu karşımıza çıkıyor.

İnsan temel hak ve özgürlükleri, insanların mutlu bir yaşam için savaşımları, halkımızın ulusal demokratik talepleri, işbirlikçi sömürgeci burjuvazinin uluslararası tekellerin çıkarları doğrultusunda çiğneniyor.»

İnsan hak ve özgürlüklerinin ancak sömürüsüz bir toplumda gerçek anlamda sağlanabileceğini belirten Kutbettin Alış, bununla birlikte henüz böyle bir sosyal düzene ulaşmamış toplumlarda insan hakları için verilmesi gereken demokratik mücadelenin önemine değindi.

3.cü Ecevit hükümetinin demokratik hak ve özgürlükler konusunda birçok vaadlerle işbaşına geldiğini, fakat ilk günden beri ekonomik ve siyasi bunalımın yükünü emekçi halka yüklemeye çalıştığını, demokratik hak ve özgürlüklerin kararlı savunucuları devrimci demokrat ve sosyalist güçlere karşı tavır almakla, insan temel hak ve özgürlüklerinden ne anladığını ortaya koyduğunu söyleyen DDKD temsilcisi, getirilen anti - demokratik tasarı ve uygulamalara dikkati çekti.

Bir yandan emperyalist kuruluşların isteklerinin yerine getirilmesiyle, öte yandan, sıkıyönetimle, anti - demokratik yasalarla ve uygulamalarla demokrasinin daha da kısıtlandığını söyleyen Kutbettin Alış, İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi, Helsinki Nihai Senedi, Birleşmiş Milletler kararlarına imza atan Türkiye'nin, ulusal demokratik hak ve özgürlüklere karşı insanlık dışı yöntemlerle tavır alındığını, prokovasyonların tezgâhlandığını, basın yasasının, dernekler yasasının mevcut halleriyle bile çiğnendiğini, bildirilerin yasaklandığını, toplantı ve yürüyüşlerin gerekçesiz engellendiğini, bununla da yetinilmeyerek «İran halklarının kararlı savaşımı bahane edilerek, sözümona bir üçlü çember oluşturulmaya ve sıkıyönetim alanının genişletilmesine çalışıldığını» söyledi.

Kutbettin Alış, ulusal demokratik hak ve özgürlükler için demokratik güç ve eylem birliklerini geliştirmenin ve demokratik mevzileri genişletmenin taşıdığı önemi vurgulayarak sözlerini bitirdi.

MERSİN MİTİNGİ

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi ve Türkiye İşçi Partisi Mersin il örgütlerinin, İGD'nin de katılmasıyla, düzenledikleri «Demokratik Hak ve Özgürlükler Mitingi» 14 Nisan günü Mersin'de yapıldı. Mitinge ayrıca SGB, Genç Öncü, DKB ve diğer yerel demokratik örgütler ve DİSK'e bağlı sendikalar da katıldılar.

Miting, TSİP'in teklifini, diğer kuruluşların olumlu karşılaması üzerine ortaklaşa gerçekleştirildi ve bu yanıyla, demokratik güçlerin birlik ve beraberliğinin sağlanması yönünde olumlu bir adım sayıldı.

İstasyon Meydanında başlayan mitinge kalabalık bir halk topluluğu ve çevre il ve ilçelerden gelen işçi ve emekçiler katıldı.

Miting'de, sırasıyla, Türkiye İşçi Partisi Tarsus ilçe başkanı ve İGD Mersin Şubesi başkanı birer konuşma yaptılar.

Miting'de son konuşmayı, Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Merkez Yürütme Kurulu üyesi Veli Gürcan yaptı. Veli Gürcan, içinde bulunduğumuz koşullarda genel demokratik ve siyasal mücadelenin büyük önem taşıdığına değinerek, bu mücadeleyi topyekûn emekçi sınıf güçlerinin, sağlam bir dayanışma içinde bulunarak omuzlaması gerektiğini vurguladı ve bunun için demokrasi güçlerinin, mücadele birliğini kolaylaştıracak tutum ve davranışlar içine girmekte gecikmemeleri gerektiğini belirtti. Demokrasi güçlerinin birliği sorununu yokuşa süren ve bu yanıyla anti-faşist mücadeleye, bilerek veya bilmiyerek zarar veren ve gurupçuluğunu, kendi siyasal güçlenişinin biricik yolu sayan parti ve akımlara dikkati çeken Veli Gürcan konuşmasını şöyle bağladı:

«Bir arada ve en geniş kitlelerin ortak sorunu olduğundan kuşku duymadığımız demokratik hakları koruma mitinginde bulunduğumuz bu günde bile, az evvel sözünü ettiğim olumsuzluklardan kendini kurtarmayı başaramıyanlarla karşılaşmak zorunda kalıyoruz. 42 ilde birden sürdüregeldiğimiz kampanyamıza Mersin'de sosyalist birlik politikamızın unsurları olarak gördüğümüz partilerin katılması gözden uzak tutmadığımız bir ileri adımdır. Ancak, ortaklaşa tesbit edilmiş ilkelere, ortaklaşa düzenlenen bir mitingde uymama hakkını hiç kimsenin kendisinde görmemesi gerekir. Bu hak, ne başını kuma sokup kendinden başkasını görmezlikten gelmeye çalışanlara, ne de 55 yıl gecikmiş olmanın komplekslerini, istismara dayalı bir politik tutumla yenmeye çalışanlara verilmiştir. Kendine hangi sıfatı yakıştırsan yakıştır, payeni dilediğince geniş tut, gerçekliğin karşısında yenilmek zorunda kalacaksın. Çünkü kitleler, birliği zorlaştıranları mahkûm ediyor, birlik taleplerini ileri sürüyor. Aksi davranışları ilke haline getirenler, samimi olduklarına kitleleri inandırmakta zorluk çekerler.

Yaşasın demokrasi güçlerinin birliği.

Yaşasın sosyalizm!»

Mersin Mitingi, sosyalistlerin demokrasi mücadelesinde her zaman bir araya gelebileceklerini ve mutlaka gelmeleri gerektiğini göstermesi bakımından olumlu, ancak bazı çevrelerin ortak mücadelenin ilk deneylerini bile grupçu bir tavırla istismar etmek ve parsa toplamak için fırsat saymaları bakımından da olumsuzluk taşıyordu. «İlerlemeciliğin» bu defa da yine gözler önüne serilen ve eylemin olumlu sonuçlarına gölge düşüren malûm tutumunun yanısıra, mitinge katılan en zayıf gurup olan TİP'in il başkanı miting sonrası verdiği demeçte, ortak bir eylemi partisinin düzenlediğini ileri sürecek kadar gayri ciddi olabiliyordu.

VAN

Demokratik Hak ve Özgürlükler İçin Güçbirliği yolunda düzenlenen Van toplantısı 15 Nisan günü yapildı.

Toplantıda ilk olarak konuşan Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Genel Sekreteri, dünya devrimci süreci ile emperyalizm ve uluslararası gericilik arasındaki mücadelenin günümüzdeki başlıca odak noktalarından birisini Orta Doğu ve çevresinin oluşturduğunu emperyalizmin bölgede son bir yıl içinde önemli mevziler yitirdiğini, bu amaçla yörede yeni gerginlik noktaları yaratmaya çalıştığını, şimdi emperyalistlerin Türkiye üzerine eğildiklerini belirtti.

Türkiyede gerek sömürücü, gerekse emekçi sınıfların bunalım tesbitini dile getirdiklerini, fakat bu tesbitin çelişen güçler arasındaki bir görüş birliğini simgelemediğini, tam tersine bunalımın bu denli şiddetli olmasının, emekçilerle sömürücüler arasındaki uzlaşmazlığın vardığı doruktan kaynaklandığını, sosyal demokrasinin iflasının da gerçekte krize uzlaştırmacı çözümler arayan hayalciliğinden ileri geldiğini söyleyen TSIP Genel Sekreteri suçu Türkiyenin ekonomik bağımlılığında ve tekelci sermaye egemenliğinde aramak gerektiğini ifade etti. Türkiye'nin öteden beri emperyalistler tarafından bir tarım ülkesi olarak tutulduğunu, kısmi sanayileşmenin ise güdük ve montajcı nitelikte emperyalizmin kontrolünde yapıldığını, yabancı ve yerli tekellerin çıkarları için lüks tüketimin teşvik edildiğini, varılan noktada emperyalist zincirlerin ne denli etkin olduğunun anlaşıldığını söyleyen TSIP Genel Sekreteri, Batı'ya bağımlı kalarak sanayileşmenin mümkün olmadığını, endüstri için gerekli fonların ve teknolojinin Türkiye'ye emperyalistler tarafından verilemeyeceğini söyledi. Emperyalist finans kuruluşlarının Türkiye'ye devalüasyonu dayattıklarını, ardarda yapılan devalüasyonlarla, Türkiyeli emekçilerin ürünlerinin ve emek güçlerinin Batı karşısında büsbütün değersizleştirildiğini, hükümetin bu durumda emisyon hacmini genişleterek enflasyon oranını hızla arttırdığını, bunun da yeniden devalüasyonu zorladığını, böylelikle devalüasyon - enflasyon - yeniden devalüasyon şeklindeki kısır döngü içinde Türkiye ekonomisinin iflâsa terkedildiğini, bütün bu çıkmazların külfetinin ise emekçilere yüklendiğini, kitlelerin yoksulluğunun ve hoşnutsuzluğunun arttığını belirterek tüm, bu olguları somut örnekleri ile birer birer açıkladı.

Halk güçlerinin çektiği büyük ekonomik sıkıntılarla, politik olumsuzlukların bir bütün oluşturduğunu, siyasal demokrasiye tüm demokratik haklara, ulusal demokratik gelişime ve genel olarak temel insan haklarına karşı çok yönlü, şiddet, saldırı ve baskı uygulamalarının arttığını dile getiren Yalçın Yusufoğlu, faşist terör ve tehdidin niyetlerini ve oyunlarını anlattı, bunları bozmak gerektiğini belirtti.

TSIP Genel Sekreteri, son zamanlarda emperyalistlerin ve gericilerin Doğu Anadolu'ya dönük yeni yeni halk ve insanlık düşmanı tertipler içinde bulunduklarını belirterek, insan özgürlüklerini ulusal demokratik hakları ve demokratik ilkeleri koruma görevinin taşıdığı önemi vurguladı. Insan Hakları Evrensel Bildirisi'nin Roma Sözleşmesi'nin, Helsinki Belgesi'nin tüm ilkelerini savunmanın, onları hayata geçirmek için uğraş vermenin, o ilkeleri daha fazla çiğneyecek girisimlere karşı durmanın zorunluluğunu ifade etti. «Bunları korumak, geliştirmek, hepimizin görevidir. Sosyalist olarak görevimizdir. Demokrat olarak görevimizdir. Ve insan olarak görevimizdir. Baskının olduğu her yerde, insanlık onurunun ayaklar altında çiğnendiği ve daha fazla çiğnenmek istediği her durumda ,insanlık erdemlerini ve onurunu savunmak, zulme ve haksızlığa karşı çıkmak, siyasal görevimizdir, demokratik görevimizdir ve herşeyin ötesinde, insanlık görevimizdir,» dedi.

TSİP Genel Sekreteri, egemen milliyetçiliğin şovenizm kılıcını bileyerek halk güçlerine karşı salladığını söyleyerek, «kurulan tezgahta örülmek istenen çorabı halkın başına geçirmelerine izin vermek istemiyorsak, sosyalistler başta olmak üzere tüm demokratik güçlerinin birliğini ve birlikteliğini sağlamalı, egemenlerin karşısına, emekçi sınıf güçlerimizi birleştirerek, yekvücut olarak dikilmeliyiz,» dedi.

Daha sonra, Devrimci Demokratik Kültür Derneği ve Devrimci Halk Kültür Derneği adına yapılan konuşmalarda sosyalist sistemin öncülüğündeki dünya devrimci sürecinin kazandığı başarılar dile getirildi, Türkiye'de ve bölgede emperyalistlerin ve işbirlikçilerinin tezgâhlamak istedikleri yeni oyunlar sergilendi, ulusal demokratik harekete karşı çıkarılmak istenen yeni yeni barikatları aşmanın yolunu demokrasi için, özgürlük ve bağımsızlık için bu hedeflerde birleşen tüm devrimci, ilerici ve ulusal demokratik güçlerin birlikteliğinin acil bir görev olduğu vurgulandı.

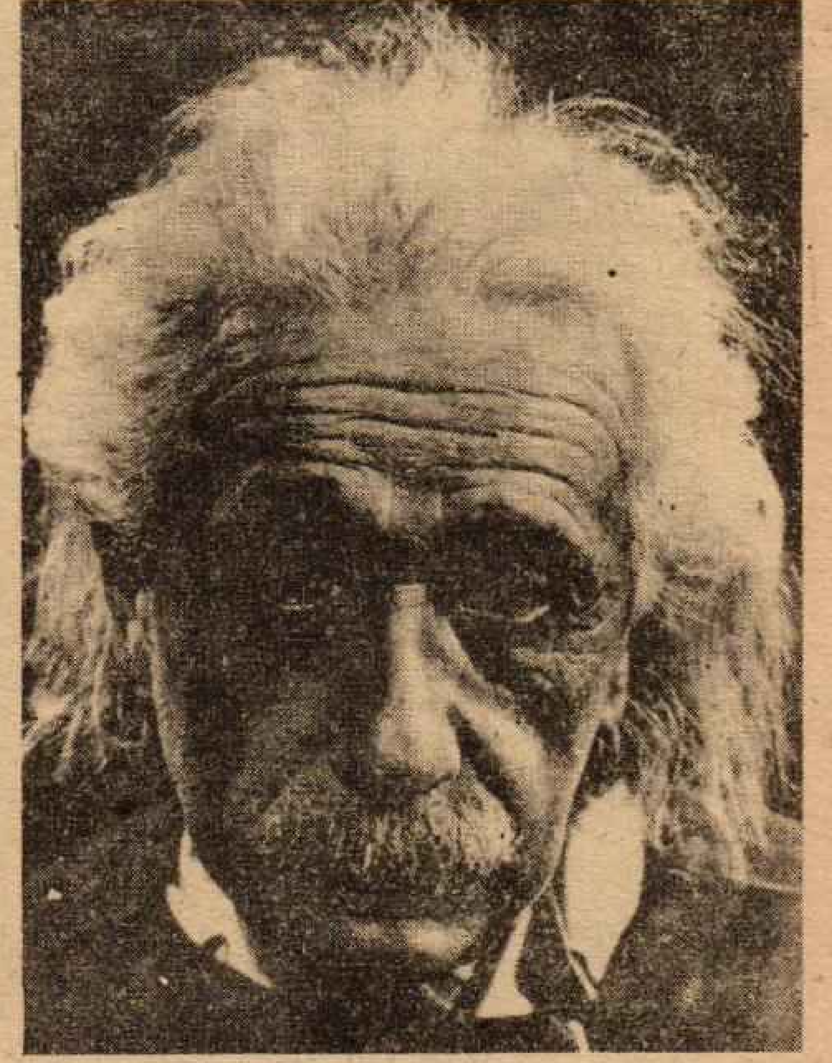

Kuruluşunun 30. Yılında

DÜNYA BARIŞ KONSEYİ

Büyük Bilgin ve Hümanist

ALBERT EINSTEIN

Hans- Jurgen Treder *

Çeviren SELİM DAĞLI

Albert Einstein yirminci yüzyılın fikir tarihinde ve bütün bilim tarihinde son derece önemli bir şahsiyettir. Bir fizikçi olarak Einstein bilimsel dünyanın yapısal ve metodolojik temelini tümüyle yeniden şekillendirdi. Ortaya koyduğu bilimsel devrimin anlamı ve etkisi fizik âleminin sınırlarını aşarak, yansımaları açısından Kopernik ve Galileo'nun bilimsel atılımlarıyla eşdeğerlik kazanır. Einstein'ın rölativite teorisinin yaratıcısı olarak yaptığı sıralamada, Galileo ve Newton'un klâsik fiziği kurmasıyla ve Faraday ile Maxwell'in alan teorisini kurmasıyla başbaşa gelir. Einstein bize, bir yandan fizik ile doğa bilimi arasındaki ilişkiyi, diğer yandan matematik ile bilgi teorisi arasındaki ilişkiyi yeniden değerlendirmeyi öğretti. Keşifleri, yüzyılımızda fiziğin kendi içinde bir disiplin olarak gelişmesine muazzam etkide bulundu.

Ama Einstein'ın bize verdiği yeni «dünya kavramı» daha da büyük anlam ve önem taşır. Bunun izlerini çağımızın felsefesinde ve dünyaya bakışında bulmak mümkündür.

Kopernik gibi Einstein da, evrenin ve insanın onun içindeki konumunun bilimsel ve felsefî izahında bir dönüm noktasıdır. Dış dünya üstünde bilimsel hakimiyetin devrimcileştirilmesinde Galileo'dan sonra gelen Einstein, bilimi doğayı kavramakta kullanacağı düşünsel aletlerle donatmakta da Newton'dan sonra gelir.

Ne var ki Einstein sadece bir bilimsel öncü değildi. Aynı zamanda büyük ve faal bir ahlâkçı ve hümanist idi. Toplumsal ve siyasî faaliyetleri her ne kadar bir bilimsel otorite olması konumuna büyük ölçüde dayansa da, bilimsel çalışmalarından ayrı olarak, kendi başına, çağdaş tarih açısından büyük anlam ve önem taşıyordu. Dünyanın bilimsel kavranışında devrimci bir yenilikçi, yaratıcı bir ıslahatçı ile bir sosyal ahlâkçı ve militan hümanistin karışımını temsil ediyordu.

Einstein'ın siyasete karışması ilk kez Birinci Dünya Savaşında, kişiliği, artan bilimsel şöhreti, yurt içi ve yurt dışındaki kişisel ilişkilerine dayanarak, hükümetlerin savaş politikalarına karşı halklar arasında bir barış görüşmesi için uğraş verdiği sıralara rastlar. Daha 1914'de bazı akademisyen arkadaşları tarafından imzalanan «Kültür dünyasına» başlıklı milliyetçi çağrıya karşılık olarak, C.F. Nicolai tarafından yapılan «Bütün Avrupalılara» başlıklı çağrıya imza koydu. Aldığı etkin tavır, onu «Yeni Anavatan Birliği» ne götürdü ve Walter Rathenau'dan Karl Liebknecht'e kadar çok farklı görüşler taşıyan siyasetçilerle ilişkiye soktu.

BARIŞ MÜCADELESİNE KATILIŞI

Bütün yirmili yıllarda ve Hitler faşizminin Almanya'da yükseldiği otuzlu yılların başlarında, silâhlanma yarışına karşı, silâhsızlanma ve dünya çapında radikal bir barış politikası için kampanya Einstein'in siyasî düşüncesine ve faaliyetine yön verdi.

Einstein'in insan toplumunun ilerlemesi için giriştiği kampanyalar Berlin'de bulunduğu yıllarda Almanya'da faşizme karşı mücadelesinde doruğuna ulaştı. «Yeni Rusya» ile iyi ilişkiler kurulmasını barış için mücadelede önemli bir unsur olarak görüyordu ve Büyük Ekim Sosyalist Devriminin gayelerini takdir ediyordu. «Yeni Rusya'nın Dostları Derneği» nin Merkez Komitesinin bir üyesi olarak Haziran-Temmuz 1923'deki kuruluş çağrısına imza atmıştı. Diğer şeyler yanında, Berlin'de Kasım 1926'da ilk Rus Bilginleri Haftası'nı düzenleyenlerden biri de oydu.

Alman Reich'ının ileriye doğru gelişmesi açısından büyük birer darbe olarak gördüğü Karl Liebknecht ve Rosa Luxemburg'un 1919'da Kasım Devriminden sonra öldürülmeleri, 1920'nin Kapp Putsch'u, 1922'de kendisinin Almanya'da gelecekteki faaliyetleri açısından gerçi tereddütlere düşmesine yol açan, Walter Rathenau'nun öldürülmesi gibi olaylara rağmen Einstein, yirmili yıllarda, Almanya'daki demokrasinin genel bir olumlu gelişme ile güçleneceği umutlarını yine de terketmedi.

1932'de Almanya'da işçilerin nasıl felâkete doğru gittiğini ve Nazilerin kısa bir sürede iktidarı ele geçirmeleri tehlikesinin doğduğunu farketti. Alman yetkilileri ve adliyesi gerçekte bu değişikliğe hazırlanıyordu. Şubat 1932'de Alman Yüksek Mahkemesinin Carl von Ossietzky'yi vatana ihanetle suçlamasını. Pasadena'dan protesto etti.

HİTLER FAŞİZMİNE KARŞI MUHALEFET

1932 yazında Berlin'deki son günlerinde, Einstein bir Nazi diktatörlüğünü önlemek için tek umudun işçilerin iki büyük partisinin ve sendikaların birleşik eylemi olduğunu görenler arasındaydı. Kathe Kollwitz ve Heinrich Mann ile birlikte bu örgütlerin başkanlarına - Ernst Thalmann, Otto Wels ve Theodor Leipert - yazdıkları mektupta işçilerin iki partisinin ortak bir aday listesi hazırlamaları çağrısında bulunarak şöyle diyorlardı: «Bu, işçilerin bir araya gelmek için duydukları açık bir istektir, nüfusun geri kalan kesimi için de hayatî önemi olan bir adımdır.»

Yaklaşan faşist diktatörlüğe karşı verdiği mücadele sebebiyle, faşistler iktidarı ele alır almaz ve Hitler diktatörlüğü kurulur kurulmaz, Einstein Berlin Akademisinden ihraç edildi.

Einstein'ın radikal barışçılığı artık militan bir anti-faşizm ve kollektif güvenlik için desteğe dönüşmüştü. Dünya çapında barışı, insan onurunu ve insanlığı tehdit eden Almanya faşizmine karşı insanlığın ve barışın çıkarlarını ancak barış için etkin bir kavga verilerek korunabileceği şimdi onun açıkça gördüğü bir gerçekti.

ROOSEVELT'E MEKTUP

Alman faşist emperyalizminin yayılmacı emellerine karşı yaptığı uyarıdan sonra Einstein, Alman faşizminin seçkin karşıtlarından bir başkası olan o sıradaki ABD Başkanı Franklin D. Roosevelt'e ünlü mektubunu yazdı. Eski öğrencileri ve meslektaşları L. Szillard ve E.P. Wigner tarafından kamuoyuna duyurulan bilgilere dayandırdığı mektubunda nükleer fizikteki en son gelişmelere bağlı olarak imkân dahiline giren, Nazilerin atom silâhları kullanması tehdidine karşı koruyucu tedbirler alınmasını talep ediyordu.

Roosevelt'e gönderilen bu mektup, ABD hükümeti tarafından askeri amaçlara yöneltilen bir atomik araştırma ve geliştirme programının uygulanmasına yol açtı. 1940'dan sonra, «Manhattan projesi» adı verilen bu program hakkındaki Einstein'a danışılmadı ve kendisi işlerin gelişimi hakkında gittikçe daha çok karanlıkta bırakıldı.

Roosevelt'in ölümünden sonra, Truman hükümetinin Japon şehirlerinin üzerine iki atom bombası atması, Einstein için sarsıcı bir darbe oldu. Üstelik Uzak Doğuda yayılmış olan Sovyet kuvvetleri sebebiyle, bomba yapımında bu kadarla da yetinilmemişti.

Bu felâketten sonra, Einstein ABD'deki faşist eğilimler ve emperyalist siyasî amaçlardan rahatsız ve tedirgin olmaya başladı. Sovyetler Birliği ve sosyalist kampa karşı yürütülen soğuk savaş ve atomik savaş tehdidi, ABD'de Mc Carthy döneminde liberal ve ileri aydınlar hakkında açılan soruşturmalarla çakışmaktaydı.

Faal bir hümanist olarak Einstein ahlâkî anlayışlarını ve ilkelerini uygulamaya geçirdiği hakkında soruşturma açılan, kara listeye alınan kişilere, şahsî fikirlerinin yüzde birini bile benimsemese de yardımcı oldu.

NÜKLEER SİLAHSIZLANMA İÇİN KAMPANYA

Hidrojen bombasının insan soyunun varlığını gittikçe daha çok tehdit eder hale gelmesi, bilim adamları arasında, barış içinde birlikte varolma ve nükleer silâhsızlanma için dünya çapında bir kampanyanın başlatılmasına yol açtı. Einstein, bu kampanyanın odak noktasında yer alan kişiydi. Barış için girişilen bu etkin mücadele Einstein - Russell Çağrısı'nda somut ifadesini buldu.

Russell, Einstein'ın bu belgeyi onayladığı haberini aldıktan birkaç gün sonra da Einstein'ın ölüm haberini aldı.

(New Perspectives, Ocak 1979 sayısından)

* Hans-Jürgen Treder, profesör DAC Bilimler Akademisi üyesi Potsdam - Babelsberg / DAC / Astrofizik Merkezi Enstitüsü yöneticisi.

TSİP MYK Üyesi Ali Kar'ın Almanya İzlenimleri:

Milliyet Temeli Yerine Sınıf Konumu

«ALMAN TEKELLERİ BUGÜN UCUZ İŞGÜCÜ BULUP SÖMÜRMENİN RAHATLIĞINI DUYUYOR OLSALAR BİLE ONLARIN BU 'HUZUR'U GELECEKTEKİ KORKULARINI DA İÇİNDE TAŞIYOR »

Soğuk savaş döneminin ardından uluslararası işçi sınıfı hareketi ve halkların kurtuluş mücadelesi önemli mesafeler kaydetti. Buna bağlı olarak güçler dengesi önemli ölçüde değişti. Emperyalistler geriletildi. Özellikle Küba Devrimi'nden sonra emperyalistler, kendileri için uzun vadeli güvence göremedikleri ülkelere yaptıkları sermaye ihracında daha dikkatli ve titiz davranır oldular. Bu nedenle son yirmi yılın ortaya çıkardığı eğilimlerden biri olarak, emperyalistlerin ucuz **işgücü ithaline itibar etmelerini gös**termek olanağı vardır.

Bunun en somutunu Almanya'da görmek mümkün. Milyonlarca yabancı işçi bu ülkede, ağır koşullar altında çalışıyor. F. Alman tekelleri bu yoğun sömürüden büyük kârlar elde ediyorlar. Bu durum uzun vadede tekeller için belli handikapları getirecek olsa bile şimdiki durum, hem yerli işçilerin daha ucuza çalıştırılması olanağını, hem de topyekûn işçilerin ekonomik mücadelesini belli çerçevede tutma fırsatını veriyor. İşçiler arasına sokulan ve kışkırtılan milliyet ayrılıkları, tekellerin işini şimdilik kolaylaştırmaktadır.

Alman işverenler bir yandan da iş gücünün daha yoğun harcanmasının koşullarını yaratıyor ve bunu sürekli olarak tahrik ediyorlar. Almanya'da ve İsviçre'de gördüklerim bunu doğruladı. Bantların başında yabancı işçiler var ve 8 saatlik iş günü içinde 12 saatlik bir işgücü harcaması elde edilebiliyor. Konuştuğumuz işçi arkadaşlar bunun farkındalar. **«Bantdan önce 8 saatte herbirimiz 2000 parça üretiyorduk, bant konulunca 3000 parça üretiyoruz,»** diyorlar. İşçi ücretleri aynı kalıyor, üretim yüzde 50 artıyor. Tabii aynı oranda da kapitalistin kârı!

Bir başka sömürü yolu da, yabancı işçilerin tasarruf eğilimlerinin istismarından doğuyor. Biriktirdikleri paralarla dönüşte Alman malları alıp götüren işçiler eliyle kapitalistler, varolan ihraç olanaklarını biraz daha geliştirmiş oluyorlar.

Topyekûn Alman ekonomisi açısından bakıldığında yabancı işçi çalıştırmanın bir diğer önemli avantajı da, hazır işgücünü kullanıyor olması. Yabancı işçiler kendi ülkelerinde yetişiyorlar, meslek öğreniyorlar. Çocukluktan çalışma çağına gelinceye kadarki süre içinde işgücünün üretimi için gerekli olan giderleri Alman kapitalistleri yapmıyorlar kuşkusuz. Bu, işgücünün fiyatını kapitalistler açısından önemli ölçüde düşüren ve kârlarını artıran önemli bir durum olarak görünüyor.

Lâkin yabancı işçilerin durumlarında da bir takım değişmeler olmaktadır ve gelecekte tekellerin canını oldukça sıkacağa benziyen bu gelişmeler, genel emperyalist krizle bir arada düşünüldüğünde daha bir öne çıkıyor. Çünkü, işçiler her geçen gün taleplerini yükseltiyorlar, mücadelelerini örgütlü veriyorlar. Sendikalar yanında pek çok işçi derneğinin, işçilerin bilincinin gelişmesinde önemli roller oynadıklarını söylemek yanlış olmaz. Başlangıçtaki milliyet temeline dayanan ayrılıklar, yerini, sınıf konumunun gereği olan birliğe, dayanışmaya ve hattâ kaynaşmaya terkediyor.

İşçilerle yaptığım görüşmelerden ve katıldığım toplantıların bende uyandırdığı izlenimlerden çıkardığım sonuçla şunu söylemek hakkını kendimde görüyorum: Almanya'da çalışan yabancı işçiler arasında bulunan ileri unsurların ortak çabaları, geniş işçi kitlesini de etkilemiş. Bu nedenle «yabancı işçiler kitlesi» deyimini kullanmak yanlış olmaz. Ama hemen ilave etmeliyim ki, bu deyim, dışardan gelen işçilerin durumunu anlattığı ölçüde yanlış değil. Alman işçi sınıfının uzun mücadele geleneği «yabancı» veya «yerli» işçi kavramlarını geçersiz hale getiriyor. Derneklerde, sendikalarda ve hayatın bütün alanlarında işçiler, kendi sınıf konumlarını yaşıyor ve bunun bilincini taşıyıp yaygınlaştırıyorlar.

Alman tekellerinin bu duruma razı oldukları söylenemez. Onlar, Alman işçilerle öteki milletlerden işçileri karşı karşıya getirmenin her biçimini denemek istiyorlar. Bunun için, farklı ücret uygulamalarından, değişik iş ve yaşama şartlarına kadar bütün araçlardan yararlanıyorlar. İşçi kitlesinin sınıf bilincini istedikleri çerçevede tutmak için işçi önderlerini işsiz bırakmayı bile göze alıyorlar. Pek bilinen «meslek yasağı» Alman işverenleri arasında sistemli bir koordinasyonu ve bu işlerliğe yardımcı olan tekelci devlet desteğini ele veriyor. Buna göre, solcu bilinen, özellikle komünist olan işçilere iş verilmiyor. Onlar işçi sınıfından uzak tutularak emeğin ölçüsüz sömürüsünün güvence altına alınması amaçlanıyor.

İşçilerimiz kuşkusuz içinde bulundukları ekonomik sorunları dile getiriyor, çözüm yolları araştırıyorlar. Ancak, eskisinden farklı olarak onlar, Türkiye'deki siyasal sorunlara büyük ilgi gösteriyorlar. Şunu rahatlıkla ifade edebilirim ki, Almanya'da çalışan işçilerimizin ilgi duydukları siyasal sorunlarımızın başında SOSYALİST BİRLİK sorunu geliyor. Bunun gerçekleşmesini istiyorlar, faşizmi geriletilmesi için herkesin bir araya gelmesi gerektiğini belirtiyorlar. Partimizin sosyalist birlik politikasının Almanya'daki işçiler arasındaki yaygınlığı ve etkisi kuşkusuz sadece partimizin çalışmalarıyla izah edilemez. Bizim birlik siyasetimiz, 2. Parti Kongremizde de altını çizerek vurguladığımız gibi, emekçi kitlelerin bir talebi haline gelmiştir.

Özetlersem, Alman tekelleri bugün, ucuz işgücü bulup sömürmenin rahatlığını duyuyor olsalar bile, onların bu «huzuru» gelecekteki korkularını da içinde taşıyor.

Ali Kar İsviçre Türkiyeli İşçiler Federasyonu'nun Düzenlediği Toplantıya Katıldı

TOPLANTIDA YUNAN KOMÜNİST PARTİSİ İSVİÇRE TEMSİLCİSİ DE BİR KONUŞMA YAPTI

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Merkez Yürütme Kurulu üyesi Ali Kar, yurt dışı gezilerinin kapsamından olarak gittiği İsviçre'de işçilerimizle muhtelif toplantılar yaptı ve bu arada İsviçre Türkiyeli İşçiler Federasyonu'nun düzenlediği bir toplantıya katıldı. 10 Mart 1979 günü, kalabalık bir işçi topluluğunun katıldığı toplantıda bir konuşma yapan Ali Kar, TSİP'in politikalarını anlatarak Türkiye'deki emekçi sınıf güçlerine düşen ivedi demokratik ve siyasal görevler üzerinde durdu.

12 Mart faşizminin ekonomik ve siyasal amaçlarının kısa bir tesbitini yapan Ali Kar, **«Burjuva sınıfların bu denemesi emekçilerin demokrasiye bağlılığı ve kararlılığı sayesinde boşa çıkarıldıysa da, demokratik güçlerin siyasal arenada alternatif olamamalarından kaynaklanan bir «şansla» sosyal demokrasi MSP ortaklığıyla iktidara geldi. Ne ki, demokrasi sorununu esas boyutlarıyla kavramamış olan sosyal demokrasi, bazı siyasal hesaplarını gündeme getirerek, halkımızın demokratik tercihlerini MC iktidarlarının önüne bir yem gibi sürdü. Halkımızın demokrasi mücadelesi ise MC dönemlerinde bir çok olanaktan yoksun kalınarak sürdürüldü,»** diyerek sözlerini sürdürdü.

MC dönemlerinde faşizmin iktidar kanadından tırmanışını, yaygın bir örgütlenmeyle de bütünleştirdiğini belirten Ali Kar, **«MC dönemlerini demokrasi güçlerinin büyük acılar pahasına geride bıraktığını»** söyledi ve **«bunda, sosyal demokrasinin, kendi solundan itinayla uzak durma politikasının önemli bir payı»** bulunduğunu belirtti.

«Ancak uluslararası ekonomik ve siyasal durumun, Türkiye'deki demokratik hareketle kesiştiği noktada sosyal demokrasiye bir kere daha iktidar şansı göründü» diyerek sözlerine devam eden Kar, daha sonra şunları söyledi: **«Bugünlerde dünya kapitalist sisteminin genel krizine, devri krizler eşlik ediyor ve Türkiye'nin bağımlı olduğu metropollerde üreyen bunalım, Türkiye'de tekelci güçlerin yollarını daraltıyor, soluklarını kesiyor. Onlar bundan bir buçuk yıl önce bunu bildikleri ve politikasının iflas ettiğini gördükleri MC yerine yeni bir alternatif olarak sosyal demokrasiyi düşündükleri için CHP iktidar olabilmiştir. Tekeller CHP ile aşmaya çalıştıkları darboğazdan bugün kurtulabilmiş değildirler. Yani, sosyal demokrasinin politikası ve uygulamaları da tekellerin dertlerine derman olmamıştır. Çünkü sorun, sistemin bütününden kaynaklanıyor. Bu bütüne sosyal demokrasinin bakış açısından kaynaklanıyor.»**

«Sosyal demokrasinin ekonomik darboğazı aşma çabaları onun her geçen gün sağa çekilmesine de yolaçmıştır» diye sözlerine devam eden Kar, **«bu, aynı zamanda faşist terörün sosyal demokrat iktidar döneminde tırmanmasına da olanak hazırlayan bir başka faktördür,»** diye belirtmiştir. Bu sürecin, bir de sıkıyönetim ilanıyla somutlandığına dikkati çeken Ali Kar, sosyalist ve demokratik, pek çok yayının bu dönemde kapatıldığını söylemiştir. **«Bir politikanın, sosyal demokrasinin sınıfları uzlaştırabileceğini uman hayalci siyasetinin iflası demek olan bu durumu emekçi halk güçleri aşmasını bilecektir»** diyerek sözlerine eklemiştir.

«Açmazın bir yönünü burjuva sınıfların durumu oluştururken, öbür yüzünü de emekçi sınıflarda aramak gerekir» diyen Ali Kar, konuşmasını özetle şöyle bağlamıştır: **«Sosyalist hareketin birlikten yoksun oluşunun siyasal hayatımızdaki somutlanışı, demokrasi güçlerinin zaafıdır. Dünyadaki gerici bloklaşmanın Türkiye'deki uzantılarının karşısına emekçi sınıf güçlerimizin birliğini çıkarmaktan yana isek ve bunun çabası içinde olacaksak, her şeyden önce öncü güçlerin birliğinin koşullarını yaratmış bulunmalıyız. Partimiz, sosyalist hareketin ve devrimci demokratik güçlerin birlikteliği için başından beri var gücüyle çalışmakta, elinde tuttuğu mevzileri, bunun için ve sonuna kadar kullanmaktadır. TSİP'in politikası emekçilerin mücadelesinin güvencesi, Türkiye işçi sınıfının proleter enternasyonalizmine bağlılığının ifadesidir.»**

Ali Kar'dan sonra bir konuşma yapan Yunanistan Komünist Partisi İsviçre temsilcisi D. Kypreos özetle şunları söyledi:

«Sevgili Yoldaşlar!

TSİP'in düzenlediği bu toplantıya katılmayı proletarya enternasyonalizminin bir gereği olarak görüyoruz. Biraz önce Ali yoldaşın konuşmasında belirttiği gibi, biz hangi ulusa mensup olursak olalım, dünyanın neresinde yaşarsak yaşıyalım, sınıf çıkarlarımız tektir. Sınıf düşmanlarımız da tektir. Ortak çıkarlara ve ortak düşmana sahip olduğumuz için, evrensel planda mücadelemiz de ortaktır. Bu nedenle Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin mücadelesini yürekten desteklediğimizi belirtmek isteriz. Bizi bu toplantıya çağırmakla gösterdiğiniz sıcak yoldaşlık ilişkinize ayrıca teşekkür ederiz.»

Ali Kar İsviçre'de bulunduğu sürece Türkiye'li işçilerle temaslarını sürdürmüş, işçi derneklerinin düzenledikleri çeşitli sohbet toplantılarına katılarak Türkiye'deki siyasal olaylar ve gelişmeler hakkında işçilerimize bilgi vermiş, onların sorunları üzerinde durma olanağını elde etmiştir.

Sanat ve Gençlik

Gençlik, sadece genel nüfus içindeki sayısal oranıyla değil, gerek kapitalist toplumda ve gerekse geleceğin sosyalist toplumunda, gelişmenin temel güçleri arasındaki konumu itibarıyla özel bir önem taşımaktadır. Hayatın yeniden düzenlenişinde ihtiyaç duyulan atılganlık, cesaret, fedakarlık, coşku, kollektivite gibi özellikler gençlik kitlesinin «kendiliğinden» özellikleri olarak görünürler. Bu özellikler başlı başına sistemli bir siyasal tutuma ve mücadele uslübuna işaret etmeseler bile, geçmişi inkâra yönelik mücadelenin üzerine inşa edilebileceği değerli bir potansiyel güç ve sağlam bir zemin teşkil ederler.

Bu nedenle işçi sınıfı mücadelesi gençlik kitlesinin eğitimine her zaman gereken önemi vermek durumundadır. Gençliğin taşıdığı bu potansiyel gücün ve dinamizmin bir savunma ve mücadele silahı haline getirilebilmesi, gençlik kitlesinin işçi sınıfı bilimini ve kültürünü «Arşimet kaldıracı» haline getirmeyi başarmasına bağlıdır.

Gençliğin teorik eğitimi, onun sınıf mücadelesindeki görevlerine hazırlanması bakımından tek başına bir şey ifade etmez. Çünkü teorik eğitimin kendisi, işçi sınıfı biliminin belli bir yanının öne çıkarılması, önemsenmesi ve kavranması olarak algılandığında, gençliğin henüz gündeme girmemiş görevler için hazırlanması zorunluluğu gözardı edilmiş olmaktadır. Bu kapsamıyla gençliğin mücadelesi, eskiyi yakıp yıkmaya yönelen olumluluğuyla, onun yerine koyacağını bilmemenin olumsuzluğunu bir arada içinde barındırmaktadır. Eğitim bu dar kapsamıyla bir dargörüşlülüğü pekiştirme sakıncasını da içinde taşır.

Gençliğin eğitiminde kullanılan araçların zenginleştirilmesi özellikle kültür unsurlarının bir bütün olarak gençliğe benimsetilmesi özel bir önem taşımaktadır. Sanat, genel eğitimin araçlarından biri olarak taşıdığı işlevi gençlik kitlesinin siyasal eğitiminde de gösterebilir. Böylece, gençliğin neyi inkar etmesi ve neyi yaşatması gerektiğini açıklıkla kavraması, sosyalizm mücadelesini sadece bir tutum olarak değil, bir yaşama ve düşünme biçimi olarak da öğrenmesi mümkün olabilir. Bu çerçevesiyle eğitim, kuşku yok ki estetik, ahlâki ve moral öğeleri de içine alır. Genç insanların kafasında, bunların her toplum kesimi için genel geçerli kalıplar olduğu şeklindeki yanlış inanç kültürün bütün öğelerinin sınıfsal bir içeriği olduğu doğru düşüncesiyle yer değiştirirse, gençliğin sınıf mücadelesinde daha sağlıklı bir tutum alması sağlanabilir.

Tarihi olarak bütün emekçi sınıfların birliği olan proletaryanın bakış açısı burada anahtar bir rol oynar. Çünkü o, geçmişin bütün kültürünü, bilim ve tekniğini, sanatını, ahlâki ve estetik unsurlarını kendisi için değerlendirmek ister. Bilinmektedir ki bunlar, emekçi sınıfların iradesi dışında kaldığı sürece azınlık bir egemenin elinde kalmaktadır, emekçi sınıfların elinde ise daha yaygın bir kitlenin malı olmaktadır. Hayatın ve toplumun kuralları üzerinde egemenlik kurabilmek için çok güçlü olmak gerekir. Ve bu güç, yaratılmış olanlarla yaratılanların birliğinden çıkabilir.

Örneğin: «Kahramanlık» veya «ölüm» kavramlarına gençliğin yanlış yaklaştığı çok görülmüştür. «Ölüme karar vermeye yetenekli olanlar zaferi kazanabilir.» görüşü ile, «ölüm, insan için ağır bir darbedir.» görüşü arasındaki insani ve onurlu ilişkiyi kavramadan ne kahraman olunabilir, ne de kahramanca ölünebilir. Emekçi sınıflar için bir yaşama düsturu olan bu tutum, «kılpayı» ayrılıklarla burjuvazinin veya küçük-burjuvaların ilkesi de olabilir! Gençlik eğer bu *«kılpayı»* farklılığı kavrayacak kadar marksist düşünceyi özümsememişse, sosyalizm mücadelesinde yararlı olamaz. Hitler'in «Biz öyle bir gençlik yetiştireceğiz ki, dünya onun önünde titreyecektir: Çetin inatçı ve acımasız bir gençlik...» diye özetlediği gençlikle «Ben ölüyorum fakat davamız yaşıyor ve yaşıyacaktır.» diyen gençlik arasında büyük bir nitelik farkı vardır, görünürde büyük bir ifade benzerliği bulunsa bile!

Gençliğin, insani değerleri koruyup geliştirecek, hayatın estetik ifadesine yakınlık duyabilecek, emekçilerle ortak kültürel değerleri paylaşmaktan, onların ilgi ve beğenilerine katılmaktan haz duyacak biçimde yetiştirilmesi, çabalarını, bütün insanlığın daha mutlu bir hayat kurmak hedefiyle birleştirebilmesi onun işçi sınıfı bilimini bütün boyutlarıyla, hayatın her alanına nüfuz eden karakteriyle kavramasını zorulu kılmaktadır.

Sanat bu bakımdan gençlik için vazgeçilmez uğraş alanlarından biri olarak görülmelidir.

Kültürel faaliyetler ve özellikle sanat çalışmaları, kitlelerin asli siyasal amaçlarına hizmet etmediği, bu yönde organize bir çalışmaya dönüştürülemediği sürece «esnaflığa» dönüşebilir. Sanat çalışmalarının bu bakımdan güvencesini, gençliğin sosyalist siyasal bilinci ve siyasal örgütlenmesi oluşturur. Böyle olduğu zaman ancak, hayatın estetik düzenlenişi ile maddi hayatın emekçiler yararına yeniden düzenlenişi, birbirini tamamlayan çabalar olabilirler.

Sanat faaliyetleri gençlik için iki açıdan yeni ve değerli etkiler yaratabilir. Birincisi: gençlik kitlesine yönelik siyasal çalışmaların etkinliğini artırmak ve sanat faaliyetleri aracılığıyla geniş gençlik kesimlerine emekçilerin mücadelesini benimsetmek. Böylece onların bilincinde hayatın çelişkilerinin ve yönünün açığa çıkmasını sağlamak. İkincisi: hayatın estetik algılanışına ve düzenlenişine genç insanların artan oranda katılmasını sağlamak, onların kuruculuğa, yönlendiriciliğe geniş bir ufukla hazırlanabilmelerine olanak sağlamak.

Bu genel ve olumlu etkilerin yanında sanat çalışmalarının tek tek gençler üzerinde yenileyici etkileri de olmaktadır. Gerçek olanın kabaca algılanışı marksizmle hiç bir zaman bağdaşmamıştır. Böylesi yüzeysel algılamalardan ve yapay bilgilerden yola çıkılarak sosyalizme varmanın veya emekçi sınıfların mücadelesine katkıda bulunmanın olanağı yoktur. Kaldı ki emekçi sınıflar, tarihi, sadece yaratma güçleriyle değil, her gün biraz daha iyi olanı yaratma özellikleriyle yazmaktadırlar. Sanatla olan ilgileri, gençlik kitlesinin bu bakımdan da ufkunu genişletmekte, kötülükleri mahkum etmenin bir yolunun da, iyi olanı öne çıkarıp benimsemekten ve benimsetmekten geçtiğini genç insanlara öğretmektedir.

Toplumsal gelişmenin, kabaca bizim eğilimlerimize uygun düştüğünü görmek saf tutmamıza nasıl yardımcı oluyorsa, bu gelişmenin inceliği ve güzelliği de umutlarımıza uygun düşmektedir. Ve bunu öğrenmek, yaptığımızı severek ve inanarak yapmamıza yardımcı olacaktır.

Gençliğin, «zorunlu» olarak benimsediği toplumsal konumunu «severek» benimsemesi, onun geleceğinin de güvencesi olabilir.

141-142'nin İlk Kurbanı

ANTONIO GRAMSCI

«İnsan, bir tarihi formasyonun baskı ve zorlamayla elde edilmiş ürünüdür» diyen Antonio Gramsci, gerçekten proletaryanın adı önde gelen düşünürlerinden biri olarak, zor koşulların yarattığı bir insandır. Faşist İtalyan ceza kanunlarından kopya edilerek ülkemize sokulan ve yarım yüzyıla yakın bir süredir işçi sınıfımızın ve demokrat aydınların, ilerici düşüncenin azraili yapılan 141 - 142'-nin ilk kurbanıdır Gramsci. Ülkemizdeki sosyalist örgütlenmeye, bilimsel düşünceye zincir vurmak için son aylarda daha da azgınca işletilmekte olan ama tarihin çöplüğüne işçi sınıfının nasırlı elleriyle atılacağı günleri yakınlaşan bu faşist yasaların bütün ilerici aydınlarca tartışıldığı bir sırada Gramsci, proletaryanın faşist zorbalığa boyun eğmeyen bilincini temsil etmesi yönünden de saygıyla anılacak bir düşünürdür. «Bu beynin işlemesini yirmi yıl önlemek zorundayız» diyen Mussolini ve cellâtları karşısında o, zindanda bile devrim güçleri için bütün bilinciyle çarpışıyor, «aman dileyerek hayatını kurtarmasını» söyleyenlere şöyle diyordu: «İntiharın bir başka şeklidir bu. Ve benim kendimi öldürmeğe hiç niyetim yok.»

İşçi sınıfının sayılı evlâtlarından biri olan Gramsci, 1920'lerin başında Mussolini faşizminin ayak sesleri duyulurken faşistlerle «yatıştırma anlaşması» imzalayan Sosyalist Parti'yi terkederek Togliatti ve arkadaşlarıyle birlikte İtalyan Komünist Partisini örgütledi. Lenin, «Komünist Enternasyonal'in çizgisine **Ordino Nuovo**'daki olan arkadaşların çizgisi uygun düşmektedir» derken onları anlatıyordu.

Kısa sürede Parti gazetesi Unita'yı (Birlik), da örgütleyen Gramsci, Parti içinde sol görünüşlü olup gerçekte faşizme karşı pasifist bir tavır izleyen Bordiga'yla çetin bir mücadeleye girişir; «faşizmi basit bir yönetim değişikliği» sayan bu sekter görüşü yenilgiye uğratır ve Parti'nin arınmasını sağlar. Faşizme karşı halk cephesini oluşturmada oldukça geç kalınmasına rağmen o, yeni ceza yasaları için yırtınmakta olan Mussolini'ye karşı var sesiyle haykırmaktadır: «Devleti ele geçirebilir, yasaları değiştirebilir, örgütlerin bugüne kadarki biçimleriyle yaşamalarını engellemeye çalışabilirsiniz. Ama sizin de uyup gittiğiniz nesnel koşullara bir şey yapamazsınız.. Bu kürsüden İtalyan köylüsüne ve işçilerine söylemek istediğimiz şey şu bizim: İtalyan devrim güçleri kendilerini ezdirmeyeceklerdir; sizin o uğursuz düşünüz gerçekleşmiyecektir!» Ne yazık ki, faşistlerin rüyası çok geçmeden gerçekleşir ve Gramsci zindana düşer. Ama aradan yirmi yıl geçmeden de Mussolini, ona Gramsci'nin sınıf mücadelesi yasasıyle çizdiği alınyazıdan kurtulamaz.

Faşizmin zindanlarında çoğu kez günde iki saat uyumak zorunda bırakılarak her türlü işkenceye maruz kalan Gramsci, 4000 sayfa tutarındaki Hapishane Defterlerini yazmayı direnççle sürdürür. Bu, aynı zamanda, onun işçi sınıfına ve geleceğe olan sonsuz inancının da bir kanıtıdır. Felsefeden, tarih, politika ve sanata kadar, bütün İtalyan düşüncesini tarihsel maddeciliğin ilkeleriyle yeniden kurma çabasının sonucu olarak, Georges Cogniot'un saygıyla selâmladığı ve Fransız işçi sınıfına okumayı öğütlediği, her satırı acı ve dirençle yaratılmış dev bir eser ortaya çıkartır. «Bu yapıt, her şeyden önce halkımızın zafere ulaşması için zorunlu olan demokratik güçler arasında geniş bir birlik kurmanın gereğini ve yine her şeyden önce işçi sınıfı ile kırsal emekçilerin birliğini gerçekleştirmeyi öğretmektedir.» (Cogniot)

Anti-faşist güçlerin dünya çapındaki dayanışma ve zorlaması sonucunda, biraz da faşist yöneticilerin, artık yeterince felcettiklerine güvenerek serbest bıraktıkları Gramsci, direncinin son damlalarını kullanan cılız vücudunun iyice çökmesi nedeniyle üç gün sonra 27 Nisan 1937'de öldü. Zindanda yazdığı mektuplar 1947'de yayınlandığı sırada, İtalya'nın en büyük edebiyat ödülü Viareggio ödülüne lâyık görülürken, tarih Mussolini'yi ve faşizmi bir kez daha cezalandırmış oluyordu.

Gramsci'nin bütün düşünceleri tamamiyle doğru değildi belki. Ama «lâik papa» diye adlandırdığı ve İtalyan kültürü içinde derinliğine etkisi bulunan idealist B. Groce'yle tarih, felsefe politika, kültür ve sanat konularında yürüttüğü amansız mücadele, her dilkenin gerici kültüre karşı vermesi gereken savaşın önemsenmesini vurgulaması yönünden önemini korumaktadır, koruyacaktır da. O, geçmişin kültür mirası karşısında da en doğru tavırı araştırıyor; Çehov'un, Tolstoy'un önemini yerli yerine koyuyordu. Sanata yeni biçimler kazandırmak adına akıl almadık cambazlıklara girişenler için söylediği şu sözler, gerçekçi edebiyat için son derece öğreticidir: «**Tarihsel bir biçim nasıl belli bir dil demekse, öz, yalnız tarihsel değil**, aynı zamanda, **özentisiz**, insanın suratına yumruk atmadan derdini anlatan, Othello'daki ya da operadaki gibi, tutkuların kızıla boyamadan tutkulu olan, sözün kısası, tiyatro maskesi takmayan belli bir düşünce biçimi demektir.»

Gramsci, yalnızca yazdıklarıyla değil, başlıbaşına bir eser olan devrimci pratiği ve faşizme karşı örnek direnişiyle de işçi sınıfının unutamıyacağı adlardan birisidir. Onu zindanlarda çürüten faşist ceza yasaları İtalyan işçi sınıfının mücadelesiyle nasıl atıldıysa, aynı yasaların ülkemizdeki kopyaları olan 141-142. maddeler de öyle atılacaktır. İşçi sınıfı, kollarında çürümüş olan bu zinciri kıracak ve burjuvazinin zindanlarında yeni Gramsci'lere kan kusturulmasına göz yummayacaktır.

TYS Genel Kurulu Ardından

NASIL BİR YAKLAŞIM?

Hayatın hangi alanında olursa olsun, her «arınış ve dönüşüm» döneminde bu soru yeniden gündeme gelecektir. Türkiye Yazarlar Sendikası'nın IV. olağan kongresi ve sonrası, ülkemiz yazarının çözüm bekliyen sorunları karşısında bu soruyu dayatıyor.

Oldukça tartışmalı, ama yazarlar örgütünün gerçek düzeyinin altında cereyan eden bir kongreden sonra, kongredeki çelişkileri hemen tümüyle yansıtan bir yönetim kurulunun oluşması, yukarıdaki soruyu daha çetrefil bir biçime sokmaktadır. Öyle ki, yönetime aday üç liste de, bir ya da birkaç adıyla yönetim kurulunda yer almış bulunuyor. İlk iki listeden beşer, üçüncü listeden tek yazarın yönetime girmesi, ilk bakışta uyumlu çalışmaya elvermeyen bir sonuçla karşı karşıya bırakıyor yazarlar örgütünü. Ne var ki, TYS'nin oyalanacak zamanı yok, çözüm isteyen sorunu ise pek çok. Bu durumda, örgütün geleceği, yazarların ve demokrasi güçlerinin örgütten haklı beklentileri adına «katlanmayı bilmek ve uyum aramak» zorunlu olmaktadır.

Genel Başkanlığa Aziz Nesin'in, İkinci Başkanlığa Demirtaş Ceyhun'un, Genel Sekreterliğe Ataol Behramoğlu'nun, Saymanlığa da Asım Bezirci'nin getirilmiş olduğuna bakılırsa, Aziz Nesin'le, aralarında Emil Galip Sandalcı ve Vedat Türkali'nin de bulunduğu ikinci listenin kazananlarının asgari bir uyuma varabildikleri izlenimini edinmek mümkün. Birinci listeden aday olup da yönetim kuruluna girebilenler de şöyle: Şükran Kurdakul, Alpay Kabacalı, Adnan Özyalçıner, Tekin Sönmez, Aziz Çalışlar.

Yönetim Kurulu üyelerinin savundukları görüşlere bakılırsa, TYS'nin önündeki sorunların neler olduğu konusunda aşağı yukarı tespitler ortak. Ama çözüm önerilerinde kayda değer, dahası derin ayrılıklar bulunduğu görmezden gelinemez.

Kongrede demokratik merkeziyetçi bir anlayışla tüzük değişikliği önerisi getiren görüşün ve onun bu girişiminin yerinde olduğunu öncelikle belirtmeli. Ancak gerek kongre öncesinde, gerekse kongre sırasında bu önerinin hangi zorunluluğa dayandığı üyelere yeterince anlatılamamıştır. Bu da belirtilmeli.

Seçimlerden sonra ortaya çıkan yeni durumdan en olumlu sonucu yaratmak sorumluluğunun da yerine getirilemediği gözleniyor. Bunu sağlamak Genel Kurul sonrası koşullarda dahi pek o kadar güç olmayan bir işten, dayatmacı bir anlayışla «ilke birliği aranması», doğrusu itici bir tavırdır. Oysa, böylesine duyarlı bir konumda bundan kaçınmaya özen gösterilmeliydi. «Üstekinin kurumlaştırılması yolundaki kazanımların korunması» ve «gelişmiş bulunan hattan gerilememe», bu özeni göstermek ve zorunlu uyuma varmakla sağlanabilirdi daha çok.

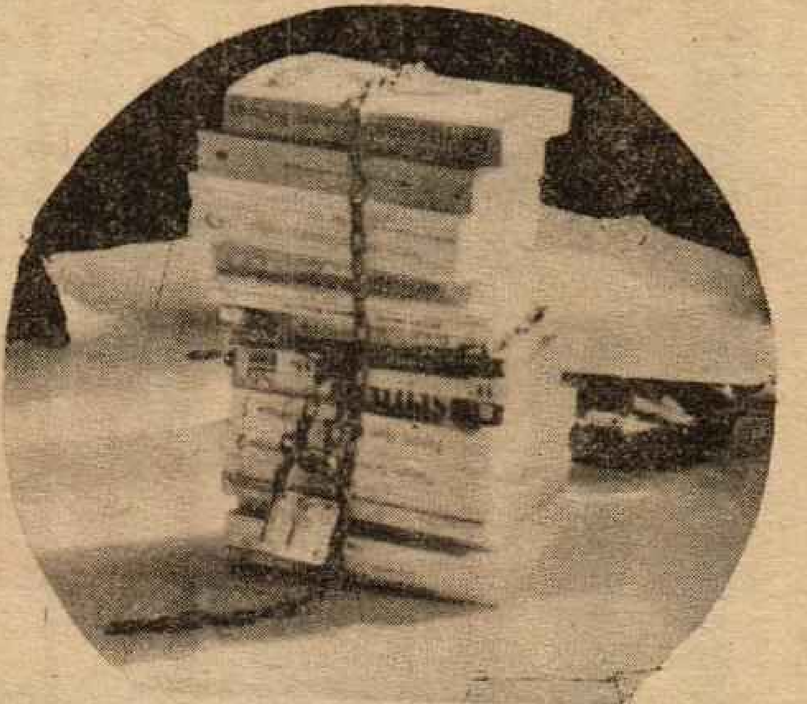
Yönetimdeki çoğunluk ittifakında yer alan bir görüşe göre, örgüte egemen kılınması gereken anlayış «üretim faaliyetinin tümünü disiplin altına alıcı» bir nitelik taşımalıdır. Bu nedenle «emeğin bizzat kendisini disiplin altına alıcı» bir tüzük değişikliği çözüm olmayacaktır. İlk bakışta, ölçüp biçilmiş ve son derece «ileri» olduğu izlenimini veren bu görüş, şöyle eşelendiğinde, en azından gerçekçi olmadığını açığa vurmaktadır. Bir kere tüzüğün «üretim faaliyetinin tümünü bağlamak» gibi bir amacı olamaz. Yayın tekellerini, kâğıt piyasasını vb. tüzük maddesiyle yola getiremezsin. Bu iş, yazarlar örgütünün disiplinli ve başka örgütlerle dayanışan mücadelesiyle başarılır. Üyelerini demokratik merkeziyetçi bir anlayışla yönlendiremiyor, onları örgütsel bir tavır içine sokamıyorsan, ikinci aşamada ve daha çok dışarı karşı vereceğin savaşla çözeceğin sorunları da ele almayı beceremezsin. Elbette, üyelerin tavır birliği denilen şey öncelikle bilinç işidir, özveri işidir ama, bunları her üyede gereken olgunlukta bulamadığın zaman, düpedüz tüzük işidir. Gerçekten, yeni kazanımlar için savaşa niyetliysen tabii.

Nitekim tüzük değişikliği, kongrenin ilk günü yaygın bir amaç olduğu halde, bir seçim manevrası, bir «ilerleme» yapılarak bundan ustalıkla caydı.

Şimdi sağlıklı bir kafayla sorunları almak ve üyelerin «demokratik baskı grubu olarak örgütlenme bilincini» hayata geçirmek, âcil bir görevdir. Yazarın yığınla mesleki sorunu çözüm bekliyor. En başta, yazarlığın eni konu bir meslek olduğunu, kimsenin keyif için yazar olmadığını kör gözlere göstermek gerekiyor. Yayın tekelleriyle yazar arasındaki ilişkiye, şu ya da bu ölçüde bütün üyeleri bağlıyarak, ilkeli bir biçim vermek, yazarı yayıncının sultasından kurtarmak gerekiyor. Kitle iletişim araçlarında olsun, halkla ilişkilerin yaygın ve etkin bir düzeyde gelişmesini sağlıyacak kültür kurumlarında olsun, yazarın saygın ve etkileyici bir güç kazanması ihtiyaç oluyor. Bu yalnızca yazar için değil, onun amacı olan ve demokratik kültür birikiminden, edebiyat ürünlerinden adım adım koparılmakta olan kitleler açısından da bir ihtiyaç.

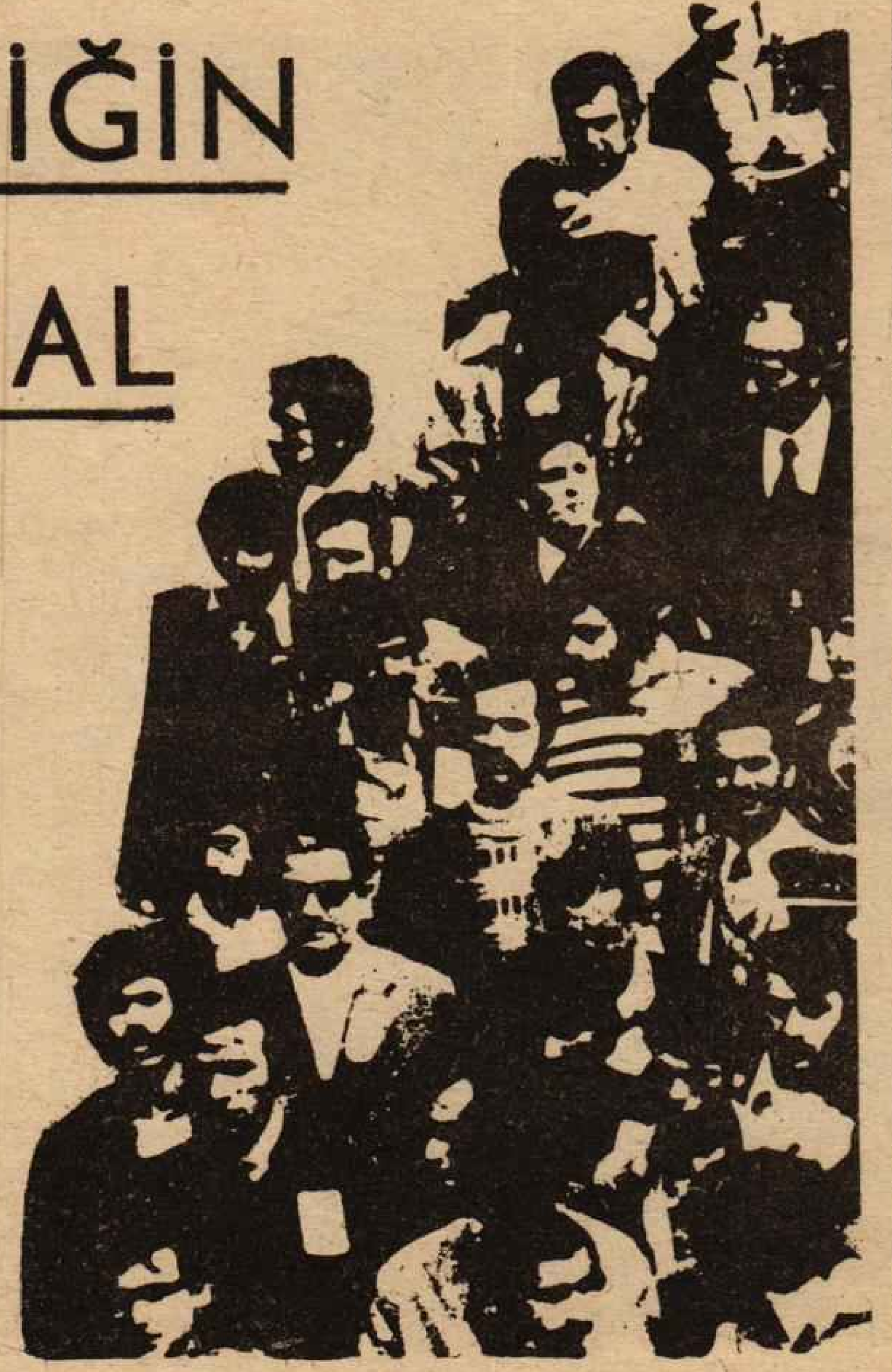
Elbette bütün bunlar, yazarlar örgütünün bir başına üstesinden gelebileceği işler değil. Kültürün demokratikleşmesini ve emekçilere mal olmasını isteyen bütün ilericilerin, demokratik kuruluşların, sosyalist örgütlerin omuz vermesini gerektiren işler. Öyleyse, «bütün demokratik örgütlerle uyum içinde birlikte çalışma» isteğini, öteden beri bir türlü gerçekleşemeyen bu isteği gerçekleştirmek için kolları sıvamak gerek.

Ama içerdeki uyumsuzluğu unutmadan! «Siyasal klik tartışmalarının ve gruplaşmalarının dışında ve üstünde» olmak gibi, yazarlığa hayatın üstünde bir misyon yüklemeden. Çünkü bu, ayrılıkların gizli kalması demek olacaktır. Üstelik böylesi bir yaklaşım, siyâsî klik manevralarına ve dayatmalarına en müsait zemini yaratmaya yarayacaktır. Bu bakımdan, tersine kesişen ve ayrılan doğruların altını çizmek, çalışma ilkelerini ve programını buna göre belirlemek gerekiyor. Bir şey yapılmak isteniyor, bunun sancısı gerçekten duyuluyorsa elbette! Yoksa, örgütün amacına ulaşamamasına ve yıpranmasına hep birlikte tanık olunacak.

YAŞASIN GENÇLİĞİN ENTERNASYONAL DAYANIŞMASI!

İşçi sınıfının büyük öğretmenlerinden Marks ve Engels, dünya işçi sınıfına adadıkları manifestoda şöyle diyorlardı: Bütün ülkelerin işçileri birleşiniz. Bu çağrıya kulak veren işçi kitleleri I. Enternasyonalin kuruluşundan bu yana geçen süreçte yüce enternasyonalizm bayrağını dünyanın üçte birinde dikmeyi başardılar. Emperyalizmi mezara gömecek en önemli silah olan işçi sınıfı enternasyonalizmi bugün dünyamızın ileriye doğru gelişiminin ana eksenini oluşturmaktadır. Ve dünyanın neresinde olursa olsun emperyalizme vurulan her darbede proletarya enternasyonalizminin belirleyici bir yeri vardır.

1917 Büyük ekim devrimiyle birlikte dünyanın en ücra köşelerine kadar yayılan sınıf mücadelesi işçiler başta olmak üzere tüm emekçileri, gençleri harekete geçirmektedir. Emperyalizmden zarar gören tüm emekçi halklar, işçi sınıfı önderliğinde ulusal ve toplumsal kurtuluş mücadelesi vermektedirler.

Bugün dünya nüfusunun yarısını genç insanlar oluşturmaktadır. Ve milyonlarca genç sömürü ve baskıdan arınmış yeni bir toplumun kurulmasına aktif bir şekilde katılıyorlar. Gençlik kitleleri yalnız tek tek ülkelerde değil, uluslararası çapta örgütlenmelere gidiyorlar. Dünya demokratik gençlik hareketinin uzun ve zorlu mücadeleler sonucu yarattığı Dünya Demokratik Gençlik Federasyonu (DDGF) yüz milyonu aşkın üyesiyle, uluslararası gericiliğe karşı sürdürülen mücadelenin sağlam ve yıkılmaz kalelerinden birisidir.

Gençliğin uluslararası birliğinin örgütlü sembolü olan DDGF, emperyalizmin soğuk savaş ve silahlanma politikalarına karşı yürüttüğü mücadelelerle dünya devrimci güçlerinin haklı takdirini kazanmıştır.

Bugün dünya demokratik gençlik hareketinin asli ve temel itici güçleri komünist gençlik örgütleridir. Ve dünya demokratik gençlik hareketinin başarılarının en büyük güvencesi de yine bu örgütlerdir. Dünya demokratik gençlik hareketinin nicel ve nitel olarak geliştirilip, yaygınlaştırılması öncelikle bu örgütlerin görevlerindendir. DDGF'nin çatısı altında kenetlenmiş olan gençlik kitleleri ulusal planda değişik şartlarda mücadele yürütüyorlar.

Sosyalist ülkeler gençliği, sosyalizmin getirdiği somut kazanımları daha da kalıcılaştırmak, sınıfsız toplumun maddi ve teknik temelini atmak yolunda canla başla çalışıyorlar. Sosyalizmin kazanımlarını emperyalist saldırılara karşı savunan işçi sınıfına en büyük desteği sağlıyorlar. Sosyalist ülkeler gençliği yalnız yurtseverlik görevlerini yerine getirmiyorlar, onlar aynı zamanda hangi dil, din ve ırktan olursa olsun tüm sınıf kardeşlerine her türlü maddi ve manevi yardımı yapıyorlar. Yüksek bir yurtseverlik ve enternasyonalizm bilinciyle donanmış olan sosyalist ülkeler gençliği, geleceğin sınıfsız toplumunu yaratmaktan haklı bir gurur duymaktadırlar.

Sosyalizmin göz kamaştırıcı başarılarını gören kapitalist ülkeler gençliği giderek artan bir şekilde politikaya atılıyor ve ilerici saflarda yerini alıyor. Bugün ağır bir açlık, işsizlik sorunuyla karşı karşıya bulunan kapitalist ülkeler gençliği emperyalist tekellerin savaş kışkırtıcılığına, silahlanma yarışına karşı yığınsal mücadeleler veriyorlar. Sosyal kurtuluşun tekellerin egemenliğini yıkmaktan geçtiğini bilen gençlik kitleleri işçi sınıfı önderliğindeki anti-tekelci mücadeleye tüm güçlerini seferber ediyorlar. Kapitalist ülkeler gençliği her fırsatta ulusal bağımsızlık mücadelesi veren halkların gençliğiyle dayanışmasını tazeliyor, onlara maddi ve manevi destekte bulunuyor.

1917 büyük ekim devriminin saçtığı ışıkla uyanan dünyanın ezilen halkları, emperyalizmin ve sömürgeciliğin zincirlerini kırmak, ulusal ve sosyal kurtuluşu sağlamak için dünya tarihine altın harflerle geçecek zaferler kazandılar, kazanmaktadırlar. Ulusal kurtuluş için savaşan halkların genç insanları onurlu bir yaşam için ölümü göze alarak yiğitçe mücadele vermektedirler. Onların yarattığı kahramanlık destanları dünya gençliğine ilham ve güç kaynağı olmaktadır.

Yine faşist diktatörlük altında bulunan ülkeler gençliği, faşizmin acımasız zorbalığına boyun eğmiyerek her türlü işkence, zulüm ve zindana rağmen mücadelelerini yürütüyorlar. Onlar çok iyi biliyorlar ki, tüm faşist rejimlerin, tüm faşist diktatörlerin sonu aynı Hitler, Mussolini ve İran Şahı gibi olacaktır. Halkların birlikten oluşan güçlü yumruğu faşist rejimleri ezip geçecektir.

Böylesine değişik ve zor şartlarda mücadele veren dünya demokratik gençlik hareketi her 24 Nisan'da birlik mücadele ve dayanışma azmini bilmekte, Barış, Bağımsızlık, Demokrasi, Sosyal ilerleme ve Sosyalizm mücadelesine tüm güçlerini seferber etmektedir.

Dünya demokratik gençlik hareketinin ayrılmaz bir parçası olan Türkiye gençlik hareketi de 24 Nisanları kutlamanın önem ve anlamını her geçen gün daha iyi anlamaktadır. Bugün 24 Nisanlar ülkemiz gençliğince yaygın ve etkili bir şekilde kutlanamıyorsa bunda Türkiye sosyalist hareketinin büyük sorumluluk payı vardır. Öyle ki, gençliğin uluslararası dayanışmasını önemsemeyen veya es geçen akımlar bugün gençlik hareketinde hakim olanlardır. Kaldı ki, egemen sınıfların ezelden beri sürdürdüğü gençliğe yönelik çok yönlü saldırılardan birisi de gençlik kitlelerini milliyetçi düşünce ve duygularla donatmaktır. Yakın zamana kadar devrimcilik adına kemalist düşüncelerin savunulması ve bunların gençlik içinde önemli bir etkinlik kurması tesadüfi değildir.

Ülkemizde özellikle 74 sonrası dönemde gelişen ve örgütlü bir güce kavuşan işçi sınıfı sosyalizmi, enternasyonalist düşüncenin yaygınlaştırılması ve her türlü milliyetçi düşüncenin etkisiz kılınması için kararlı bir uğraş vermiştir. Ve bugün sosyalist ve enternasyonalist gençlik örgütlenmeleri küçümsenmiyecek boyutlara ulaşmıştır.

İşçi sınıfı poltik hareketine bağlı gençlik örgütlenmeleri bugün zorlu görevlerle karşı karşıyadır. Bu görevler tam anlamıyla bilince çıkartılmadan ve bu doğrultuda somut çalışmalar yapılmadan uluslararası gençlik hareketine olan enternasyonalist görevlerimizi yerine getiremeyiz.

Bu görevlerin başında sosyalist ve enternasyonalist gençlik güçlerinin birliği sorununun çözümü gelmektedir. Ülkemizdeki sosyalist siyasi hareketin bölünmüşlüğünden kaynaklanan bu sorunun çözümü yine sosyalist siyasi hareketin birliğinin kalıcı bir şekilde sağlanmasına bağlıdır. Ancak tek bir işçi sınıfı merkezi otoritesinin yaratılması yolunda sosyalist ve enternasyonalist gençlik güçlerinin ortaklaşa yapabileceği bir çok çalışmalar vardır. Ve böylesi çalışmalar bir yanda bu örgütleri eylem içinde birbirine yakınlaştırırken, diğer yandan da gençlik kitlelerini işçi sınıfı hareketinden koparma eğilimlerine karşı güçlü bir barikat kurulmuş olur.

Diğer yandan yüzbinleri aşan ilerici gençlik potansiyelini örgütlü olarak tek bir merkezi demokratik örgütte birleştirme görevi gelmektedir. Geniş gençlik yığınlarının demokrasi mücadelesine seferber edilmesinin yegâne güvencesi böylesi bir örgütlenmedir. Sosyalist gençlik hareketi gençlik hareketinin gerek sosyalist planda, gerekse demokratik planda birliğinin sağlanması için elinden gelen çabayı harcamaktadır. Ve bunun en büyük enternasyonalist görev kabul etmektedir.

24 Nisanları daha yaygın ve kitlesel kutlamak için İLERİ!

YAŞASIN GENÇLİĞİN ENTERNASYONALİST DAYANIŞMASI!

Birlik
BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ BİRLEŞİN!
Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Merkez Organı

Sahibi: Türkiye Sosyalist İşçi Partisi adına Ahmet Kaçmaz — Sorumlu Müdür: Ali Aktürk — Yönetim Yeri: Parmakkapı Tel Sok. 2/4 Beyoğlu/İST. — Abone bedeli: 6 Aylık: 225 TL., 1 Yıllık 450 TL. yurt dışı iki katıdır. Avrupa Temsilciliği: Nilgün Doğançay — 6300 Giessen 1 Postfach: 5322 Federal Almanya — Banka No: Nilgün Doğançay, Deutsche Bank Konto Nr: 020 - 1640 Giessen - Deutschland — Baskı: TEKŞEN OFSET S. B. T.: 23 Nisan 1979.